

Beleidsplan

2005-2009

Museum Jan Heestershuis i.s.m. CABB,
Cultureel Advies Bureau Brabant
Januari 2005

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Algemeen	P. 4
1.1. Inleiding	P. 4
1.2. Historische schets	P. 4
Hoofdstuk 2 de Interne situatieanalyse	P. 7
2.1. Inleiding	P. 7
2.2. Doelstellingen uit het verleden	P. 7
2.3. De kwaliteit en cultuur van de organisatie	P. 14
2.4. Personele inzet	P. 15
2.5. Wat zijn de producten van het Jan Heestershuis en wie maken er gebruik van?	P. 16
Hoofdstuk 3 De externe situatieanalyse	P. 17
3.1. De demografische gegevens	P. 17
3.2. De culturele omgeving	P. 18
3.3. Politieke analyse	P. 20
Hoofdstuk 4 De SWOT-analyse	P. 25
4.1. De SWOT-analyse	P. 25
4.2. De missie van het Jan Heestershuis	P. 27
Hoofdstuk 5 De Collectie	P. 29
5.1. Inleiding	P. 29
5.2. Kerncollectie	P. 29
5.3. Indeling van de deelcollecties	P. 30
5.4. Tijdelijke collectie	P. 31
5.5. Cultuurhistorische waarde	P. 32
5.6. Collectieregistratie	P. 33
5.7. Behoud en beheer	P. 34
5.8. Collectievorming	P. 35
5.9. Tentoonstelling van de collectie	P. 36
5.10 Doelstellingen m.b.t. de collectie	P. 37
Hoofdstuk 6 Uitbreiding	P. 38
6.1. Inleiding	P. 38
6.2. Doel van de uitbouw	P. 38
6.3. Uitbouw ten opzichte van het woonhuis	P. 39
6.4. Doelstellingen m.b.t. de uitbreiding	P. 39
Hoofdstuk 7 Samenwerking met derden	P. 40
7.1. Inleiding	P. 40
7.2. Samenwerkingsverbanden met de gemeente Schijndel	P. 40
7.3. Samenwerking met de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis	P. 41
7.4. Samenwerkingsverbanden met andere culturele instellingen	P. 42
7.5. Samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie	P. 43
7.6. Museale samenwerkingsverbanden	P. 43
7.7. Overige samenwerkingsprojecten	P. 43
7.8. Doelstellingen m.b.t. samenwerkingsmogelijkheden	P. 44
Hoofdstuk 8 Educatie	P. 45
8.1. Inleiding	P. 45
8.2. Samenwerking op het gebied van educatie	P. 45
8.3. Doelstellingen m.b.t. educatie	P. 46

Hoofdstuk 9 Conclusies

P. 47

Bijlage 1

P. 49

Bijlage 2

P. 50

Hoofdstuk 1. Algemeen

1.1. Inleiding

Het Museum Jan Heestershuis beheert een gemeentelijke kunstcollectie met werken en objecten van de schilder Jan Heesters. In 2000 is het eerste bedrijfsplan van het Museum Jan Heestershuis onder de titel 'Van beleidsplan naar bedrijfsplan!' gepresenteerd. Het bedrijfsplan diende als leidraad voor de toekomst van het museum. Met genoegen kan geconstateerd worden dat een aantal destijds geschetste mogelijkheden voor het museum is gerealiseerd. Het museum voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen op het gebied van beleid, collectie, beheer en behoud en heeft in november 2001 het certificaat 'Geregistreerd Museum' ontvangen. De uitreiking van het certificaat aan het museum kan gezien worden als een mijlpaal en een extra stimulans om op professionele wijze het museumbeleid voort te zetten.

Het bedrijfsplan is nadien niet meer geactualiseerd. Verschillende ontwikkelingen in de afgelopen en komende beleidsperiode zorgen ervoor dat de actualisering van het oude bedrijfsplan noodzakelijk is. Ook om te blijven voldoen aan de eisen die gesteld worden aan een geregistreerd museum. Het nieuwe beleidsplan voor de periode 2005-2009 vormt de basis voor het beleid in de geschetste periode. Hierin wil men primair uitgaan van consolidatie van de huidige situatie en daaraan gekoppeld de realisatie van een aantal nieuwe doelen. Het beleidsplan wordt als fundament gebruikt voor het te voeren beleid in het museum en zal als uitgangspunt fungeren voor het bedrijfsplan, waarin de beleidsvoornemens worden vertaald in mensen en middelen, en het marketingplan. Dit beleidsplan moet bijdragen aan een positieve ontwikkeling en verdere professionalisering van het museum en haar unieke collectie.

1.2. Historische schets

De kunstschilder Jan Heesters uit Schijndel overlijdt op 25 september 1982. Bij testament legateert hij zijn woonhuis aan de Pompstraat 17 met aanbehoren, erve en grond en een groot deel van zijn inboedel, waaronder kunstwerken, aan de gemeente Schijndel. De gemeente aanvaardt het legaat op 12 november 1982. De gemeente verbindt zich hiermee tot de volgende (belangrijkste) verplichtingen:

- Het in stand houden van het woonhuis met toe- en aanbehoren en de grond ten dienste van de Schijndelse gemeenschap en omgeving.
- Het huis zoveel mogelijk in stijl en indeling handhaven, waarin zoveel mogelijk de kunstwerken, meubelen en tapijten van Jan Heesters geplaatst worden.
- Het vestigen in het woonhuis van een gemeentelijk museum, genaamd 'Jan Heestershuis' en dat als zodanig ook te gebruiken is voor allerlei culturele activiteiten of exposities in de ruimste zin van het woord.
- Het bouwen van een stenen schansmuur achter in de tuin ter hoogte van de ontsluiting naar een aan te leggen parkeerterrein.

Het architectenbureau Van der Sterre Peetoom vervaardigt op verzoek van de gemeente een schetsontwerp, dat voorziet in de restauratie en een uitbreiding met een expositieruimte en woonhuis. Het plan is te kostbaar om te realiseren, waardoor er geen groot onderhoud aan het pand plaatsvindt.

In augustus 1992 biedt de Vereniging van Musea in Brabant, op verzoek van de gemeente, een notitie over het Museum Jan Heestershuis aan. De vereniging beveelt het volgende aan:

- Prioriteit geven aan het registreren en ontsluiten van de gehele collectie. Ook dient de conservering van de collectie aandacht te krijgen.
- Een 'museumwerkgroep' installeren die als klankbord kan fungeren en voor ondersteuning kan zorgen.

- De openingstijden van het museum gedurende een proefperiode uit te breiden, waarna men na evaluatie een besluit kan nemen over de openingstijden.
- Het museum uitbreiden met een vaste presentatieruimte, waar een permanente expositie van Jan Heesters te bezichtigen is.
- Het bevorderen van werken met vrijwilligers en vrijwilligers inzetten voor bepaalde activiteiten.
- Het aanbrengen van enkele bouwkundige veranderingen aan het pand.
- De gemeente Schijndel moet overwegen of het verzamel- en aankoopbeleid op bepaalde punten uitgebreid kan worden.
- De activiteiten die voortvloeien uit de notitie dienen te worden uitgezet in een tijdsplanning van vier jaar.

Het College van Burgemeester en Wethouders besluit op 6 oktober 1992 prioriteit te geven aan de registratie van de collectie. De registratie wordt uitgevoerd met behulp van vrijwilligers van het Jan Heestershuis. Tevens wordt besloten de collectie alleen uit te breiden met objecten in het thema landschap en de methode grafiek. Op 24 augustus 1993 wordt dit besluit opnieuw bevestigd en wordt het museum gesloten totdat de registratie is afgerond.

Op 21 augustus 1996 wordt door de Commissie Kunst en Cultuur van de gemeente Schijndel het kunstenplan vastgesteld, waarin een hoofdstuk over het Museum Jan Heestershuis is opgenomen. In het kunstenplan worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- Het Jan Heestershuis moet een functie krijgen die recht doet aan het legaat. Het museum moet een rol spelen in de informatievoorziening en presentatie van kunst uit het verleden en de toekomst.
- Het uitvoeren van achterstallig onderhoud, het gebouw aanpassen en waar mogelijk uitbreiden.
- Het besteden van aandacht aan de conservatie en restauratie van objecten.
- De afstemming van activiteiten van de Stichting Vrienden van het Jan Heesterhuis op de activiteiten van de gemeente.
- Het documenteren van voorwerpen, etsen, schilderijen en andere objecten.

Op 14 november 1996 wordt dit kunstenplan door de gemeente vastgesteld. De gemeente bevestigt op 12 december van dat jaar het besluit tot restauratie, aanpassing en uitbreiding van het Jan Heesterhuis met een tentoonstellingsruimte. De kosten worden geraamd op Fl. 750.000,- (€ 340.335,-). Dit wordt gefinancierd uit de toekomstige overschotten op de gemeenterekening. In 1997/1998 wordt een nieuw schetsontwerp gemaakt, voorzien van twee expositieruimten. De kosten bedragen Fl. 776.883,- (€ 352.534,-) (bij uitbreiding van één expositieruimte). Helaas geeft de monumentencommissie op 1 april 1998 een negatief advies over de geplande uitbreiding. Uiteindelijk besluit de gemeente op 16 juli 1998 Fl. 486.000,- (€ 212.369,-) beschikbaar te stellen voor restauratie en aanpassing van het gebouw en Fl.44.000,- (€ 19.966,-) te financieren uit het overschot van 1996. In september 1999 wordt het gerenoveerde en aangepaste Jan Heestershuis opgeleverd. Door onttrekking van de woonfunctie, krijgt het gebouw een uitbreiding met een depot dat in 2002 in gebruik is genomen.

Op 22 januari 2001 wordt een beheerder aangesteld voor 20 uur. De beheerder heeft uitvoering gegeven aan het vorige beleidsplan waardoor er enkele mooie ontwikkelingen tot stand zijn gebracht. Er is een groot draagvlak gecreëerd zowel onder de Schijndelse bevolking als binnen de politiek in Schijndel. Dit draagvlak heeft mede bijgedragen aan de vorming van een groot en betrouwbaar vrijwilligersbestand waar het Jan Heestershuis dankbaar gebruik van maakt. Deze vrijwilligers hebben een belangrijk aandeel gehad in de verwerving van de status als geregistreerd museum. Om de professionalisering en continuering van het Jan Heestershuis te garanderen is het noodzakelijk een vervolg te

geven op het oude bedrijfsplan. Om het beleid voor de komende 4 jaar vast te stellen, is het van belang de balans op te maken. Wat is er in de afgelopen jaren bereikt, wat niet en waarom? Kortom, een situatieanalyse van het Jan Heestershuis, die zowel de interne als externe ontwikkelingen in ogenschouw neemt.

Hoofdstuk 2. De interne situatieanalyse

2.1. Inleiding

Het is van groot belang dat bij het vaststellen van een nieuw beleidsplan er kritisch wordt gekeken naar de voortgang van het Jan Heestershuis ten opzichte van het vorige beleidsplan. Het belang ligt hierin dat door deze vergelijking kan worden opgemerkt op welke punten er toen verbetering noodzakelijk werd geacht voor het museum en wat er van die voornemens terecht is gekomen. Niet alleen kunnen hierdoor verbeterpunten worden opgespoord voor de huidige situatie van het Jan Heestershuis, ook kan worden gesignaleerd of de stappen die het Jan Heestershuis heeft ondernomen tot resultaten hebben geleid. Uit een interne analyse kan worden afgeleid waar het museum op dit moment staat en dat is belangrijk om een verdere ontwikkeling te onderbouwen en bewerkstelligen. Door de eerdere doelstellingen te evalueren kunnen eerdere valkuilen en problemen worden geïdentificeerd, en kan met deze valkuilen rekening worden gehouden in het nieuwe beleidsplan.

Na die beantwoording wordt er een antwoord gezocht op de vragen als: wat is de kwaliteit van de organisatie, welke impuls heeft het Jan Heestershuis gekregen door de verwerving van de status van geregistreerd museum, wat zijn de producten van het Jan Heestershuis en wie maken er gebruik van, wat is het aantal tentoonstellingen en het aantal bezoekers per tentoonstelling, en wordt er een vergelijking gemaakt tussen de personeelscapaciteit ten tijde van het vorige bedrijfsplan en de huidige situatie. Deze vragen hebben tot doel een complete en praktische schets te maken van de huidige interne situatie zodat met recht een verdere ontwikkeling van het Jan Heestershuis kan worden ingezet.

2.2. Doelstellingen uit het verleden

Algemene hoofddoelstellingen

Het behouden, beheren en presenteren van de collectie Heesters

Met recht kan worden gezegd dat deze belangrijke doelstelling is gerealiseerd in de jaren van 1999 tot 2004. Er is door de museummedewerkers met veel inzet een toegankelijk museum gerealiseerd, met een vaste collectie en verschillende wisseltentoonstellingen. Openingen worden stevast door een groot gedeelte van de Schijndelse bevolking bijgewoond.

Daarnaast is een groot deel van de collectie van Jan Heesters geïnventariseerd en geregistreerd. Nog steeds worden er nieuwe aanwinsten aan de bestaande collectie toegevoegd. Op dit moment is een groot deel van de totale collectie gecatalogiseerd en beschreven. Daarnaast wordt er hard gewerkt aan het zoeken van mogelijkheden om de verschillende tekeningen van Jan Heesters te restaureren die zijn aangetast door het zetten van stempels op deze schetsen. De glas-in-loodramen moeten ook nog gerestaureerd worden.

Er zijn lucht be- en ontvochtigers in de meest kwetsbare ruimtes geplaatst (zoals in het depot) om de luchtvochtigheidsgraad optimaal te houden, ten einde het werk van Jan Heesters zo goed mogelijk te kunnen conserveren. Het feit dat deze doelstelling is gerealiseerd door de medewerkers van het Jan Heestershuis, is met name af te lezen aan het feit dat het museum is erkend als geregistreerd museum door de BMS. Echter, met het realiseren van deze doelstelling is het Jan Heestershuis er nog niet. Een organisatie die stilstaat gaat achteruit, en dat cliché geldt ook voor een culturele instelling als het Jan Heestershuis. Het is van belang dat de registratie ook eer wordt aangedaan door de inspanningen op het gebied van behoud, beheer en presentatie aan te houden in de komende jaren. Het Jan Heestershuis wil de titel van geregistreerd museum wel blijven behouden.

Het ontwikkelen en uitvoeren van een beleid gericht op het behouden, beheren, collectioneren en presenteren van grafisch werk van vroegere en hedendaagse kunstenaars in de thema's landschap en reizen

Zoals bij de evaluatie van de vorige doelstelling al is geconstateerd, worden de openingen van de tentoonstellingen van het Jan Heestershuis zonder uitzondering goed bezocht. Voor iedere opening is veel belangstelling. Daarnaast zijn de openingstijden verruimd (hierop zal bij de doelstellingen voor het publiek worden teruggekomen).

Specifiek genoemd wordt bij deze doelstelling, dat er een beleid moet worden ontwikkeld op het gebied van educatie dat gericht is op grafische technieken en het presenteren van beeldende kunst in de tuin. Dit laatste is met succes ingevuld door de museumbeheerder. Op dit moment worden er jaarlijks drie exposities van beeldende kunst in de tuin gerealiseerd. Dit wordt gecombineerd met drie wisselexposities in het woonhuis. Deze hoge frequentie van exposities, zes in totaal, legt begrijpelijkerwijs erg veel beslag op de tijd van de beheerder. Het gros van de musea heeft slecht twee tot drie maal per jaar een wisselexpositie. Het zou moeten worden afgewogen of de dynamiek die dit grote aantal wissel exposities te weeg brengt opweegt tegen de uren die erin worden gestoken, uren die ook ergens anders aan besteed kunnen worden, zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen van een beleid op het gebied van educatie, gericht op grafische technieken.

Er is geen beleid op geformuleerd en er is geen lange termijn plan uitgewerkt om educatie structureel een plaats te geven binnen het Jan Heestershuis. Dit is erg jammer omdat vooral de interactiviteit van een museumervaring mensen aantrekt en ook lang blijft. De reden dat een beleidsformulering en uitvoering op dit gebied is achtergebleven is niet alleen een geld- of capaciteitskwestie, het is ook een kenniskwestie. Op het moment dat de beheerder de mogelijkheid heeft deze taak te delegeren aan bijvoorbeeld een vrijwilliger wordt de druk op de tijd die de beheerder heeft minder groot. Vaak is het echter zo dat er weinig mogelijkheden zijn om vrijwilligers bij te scholen, waardoor er niet voldoende kennis kan worden gegenereerd om deze taken uit te besteden. Vrijwilligers zijn echter niet altijd gemotiveerd om scholing te volgen of extra taken op zich te nemen.

Conclusies:

- Door hard werk van de beheerder en de vrijwilligers, is het grootste deel van de collectie geregistreerd.
- Een vrijwilliger heeft speciale cursus Adlib gevolgd om de registratie te kunnen voltooien, de kennis zal wel up to date moeten worden gehouden om dezelfde kwaliteit van beheer, behoud en conservatie te kunnen garanderen.
- Het museum is erkend als geregistreerd museum sinds oktober 2001. De grote dynamiek in wisselexposities neemt veel tijd in waardoor het formuleren van professioneel beleid vaak naar de zijlijn wordt verschoven, de waan van de dag zorgt ervoor dat de grote lijnen niet in kaart gebracht kunnen worden.
- Het vergroten van de kennis bij de vrijwilligers is zeker een aandachtspunt voor het Jan Heestershuis, meer kennis bij de vrijwilligers zal de druk op de schouders van de beheerder doen afnemen. De vrijwilligers moeten hiertoe zowel in staat als bereid zijn.

Doelstellingen m.b.t. de collectie

Collectievorming beperken tot grafisch werk in de thema's landschap en reizen en completering van de huidige hiaten in de bestaande collectie

Het is niet duidelijk wat de hiaten zijn in de collectie van het Jan Heestershuis. Tijdens de periode dat het museum onder de hoede was van een andere beheerder, is een deel van de aanwezige collectie zoek geraakt; er is niet gedocumenteerd waar bepaalde objecten uit de collectie zijn gebleven. Door het onderzoek van Wilma van Giersbergen heeft het museum deels inzicht gekregen in het legaat van Heesters. Er is éénmalig lokaal een oproep geplaatst in het kader van de tentoonstelling 'Jan Heesters terug op het nest', om werken

van Heesters die niet tot de collectie behoren, op te sporen. Dit heeft geleid tot de vier particuliere schenkingen. Ondanks de inspanningen in het verleden is de collectie nog niet compleet. Het is daarom noodzakelijk om deze hiaten te gaan inventariseren zodat er een duidelijk beeld ontstaat van wat er nog mist in de collectie van het Jan Heestershuis. Er zou een structureel het aankoop- en verwervingsbeleid vastgesteld moeten worden om inzicht te krijgen in de mogelijkheden om de vaste collectie nog verder aan te vullen. Binnen dit beleid moeten vervolgens prioriteiten vast worden gesteld, wat is belangrijk om te verwerven en wat is minder belangrijk om te verwerven. Dit is een taak die door de vrijwilligers kan worden uitgevoerd, mits zij over de voldoende kennis beschikken.

Collectie via digitale fotografie vastleggen en koppelen aan geautomatiseerde registratie

De registratie van de collectie kan een groot succes worden genoemd. De gehele collectie is door middel van het registratieprogramma van de BMS, Adlib informationsystems (Adlib museum standaard), geregistreerd. Deze taak is volbracht door vrijwilligers van het Jan Heestershuis die zijn ingewerkt door een medewerker van de BMS. De registratie van de collectie heeft er onder andere toe geleid het keurmerk van geregistreerd museum aan het Jan Heestershuis is toegekend. Ook zal eind 2006 de totale collectie digitaal zijn vastgelegd.

Gegevens en beelden via een optisch systeem (beeldscherm) publiekstoegankelijk maken

Deze doelstelling is helaas niet gerealiseerd. Hiervoor zijn verschillende redenen aan te dragen, waarvan de meest voor de hand liggende redenen tijd en geld zijn. Het is financieel vaak moeilijk om een goed functionerend optisch systeem aan te werven en bovendien is het fotografisch vastleggen van de gehele collectie een tijdrovende bezigheid. Naar alle waarschijnlijkheid zullen alle objecten tegen het eind van 2006 digitaal zijn vastgelegd. Het is daarom mogelijk om in de komende beleidsperiode juist aan deze achtergebleven doelstellingen actief aandacht te gaan geven.

Waarderen en categoriseren collectie onder voorzitterschap van een onafhankelijke deskundige

De collectie wordt in 2004 getaxeerd. De volledige collectie zal eind 2004 getaxeerd zijn. Bovendien is de gehele collectie gecategoriseerd.

Onderzoeken van subsidiemogelijkheden voor restauratie en zo mogelijk benutten.

Met steun vanuit de gemeente Schijndel en de provincie is er een onderzoek gestart naar de restauratiemogelijkheden. Ongeveer de helft van de collectie is reeds gerestaureerd. Alleen de restauratie van de tekeningen en de restauratie van de glas-in-loodramen staat nog in de planning voor de komende beleidsperiode. Om de restauraties te realiseren zal er een subsidieverzoek worden ingediend bij de provincie in 2005.

Conclusies:

- Ondanks de registratie en pogingen om het werk van Jan Heesters in kaart te brengen, is niet duidelijk wat de hiaten zijn binnen de Heesters collectie.
- Er is geen beleid geformuleerd op de aankoop en verwerving van het Jan Heesters erfgoed.
- Er is momenteel onvoldoende kennis bij de vrijwilligers aanwezig om daar de nadruk op een aankoopbeleid te kunnen leggen. Daarnaast zijn er ook niet voldoende financiële middelen om structureel de collectie te kunnen aanvullen. Men is voornamelijk afhankelijk van schenkingen en langdurige bruiklenen.
- Het digitaal vastleggen van de collectie en het daaraan koppelen van een optisch systeem is nog niet voltooid, waardoor een groot deel van de collectie niet voor publiek toegankelijk is. De openstelling van de vaste collectie zou een zeer specifiek deel van de bevolking in beweging kunnen brengen naar het museum te komen. Het ligt in de lijn der verwachting dat eind 2006 de collectie digitaal is vastgelegd.

Doelstellingen m.b.t. samenwerking met derden

Aanmoedigen en stimuleren van derden, vrijwilligers en organisaties, hun bijdragen te leveren aan het functioneren van het Jan Heestershuis

Het vrijwilligersbeleid binnen het Jan Heestershuis is erg goed georganiseerd er zijn vele vrijwilligers werkzaam die samen met de beheerder het museum draaiende houden. Op dit moment zijn er 40 vrijwilligers werkzaam, al moet hierbij wel worden opgemerkt dat deze voornamelijk in de oudere leeftijdsgroep zitten. Daardoor is er meer kans op uitval van deze vrijwilligers. Niet iedere vrijwilliger is in staat vitale taken voor het Jan Heestershuis uit te voeren. Zij hebben of de kennis niet in huis, zijn niet voldoende gemotiveerd om nieuwe kennis op te doen of zijn te weinig structureel aanwezig om werkelijk een beroep op te kunnen doen. Het grote aantal vrijwilligers dat werkzaam is binnen het Jan Heestershuis, getuigt van grote betrokkenheid bij (een deel van) de Schijndelse bevolking.

Ook zijn er tot nu toe een aantal regionale als wel grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten opgestart waar het Jan Heestershuis aan deelneemt of de initiator van is. Voorbeelden van grensoverschrijdende projecten zijn bijvoorbeeld de UVT (Van suikerbonen tot beschuit met muisjes) en heeft het museum ook mede deelgenomen aan het reeds afgeronde tempus arti (Tijd voor kunst) Project. Voor deze beide projecten is het Jan Heestershuis de samenwerking aangegaan met Vlaamse musea en is er gebruik gemaakt van de Europese mogelijkheid tot subsidiering van dit project, de Interreg 3 regeling. Voor het UVT-project is ook lokaal samengewerkt met de Schijndelse horeca en de Heemkundekring. Het mag duidelijk zijn dat deze vormen van samenwerking niet leiden tot extra kosten voor de gemeente Schijndel omdat de Europese unie de subsidiering op zich neemt. De grensoverschrijdende samenwerking met Vlaamse musea is een mooie kans om ook buiten de regio het Jan Heestershuis onder de aandacht van de bevolking te brengen, vooral vanwege het feit dat Jan Heesters zelf veelvuldig het Vlaamse landschap getekend heeft.

Echter, de samenwerking binnen Schijndel en de regio blijken meer vruchtbaar dan nationale of zelf internationale samenwerking. Op dit moment zijn er wel verschillende partners waar het Jan Heestershuis mee samenwerkt, maar er is in de meeste gevallen geen sprake van een beleid of structurele samenwerking. De belangrijkste samenwerkingspartner voor het Jan Heestershuis is de gemeente, aangezien het Jan Heestershuis een gemeentelijk museum is. De samenwerking met de gemeente is voor het museum niet alleen structureel maar ook noodzakelijk. De gemeente is de belangrijkste bron van inkomsten voor het Jan Heestershuis.

Behalve met de gemeente wordt er ook op lokaal niveau samengewerkt met culturele instellingen. Er wordt onder andere samenwerking geïnitieerd met de heemkundekring in Schijndel, de Lokale omroep Schijndel, de Stichting KEG, De STER en CKE de Meijerij. Ook worden er samenwerkingsverbanden gezocht buiten de culturele instellingen om zoals met (basis)scholen en bejaardentehuizen. Daarnaast is de gemeente ook actief bezig om de lokale samenwerking op een hoger niveau te tillen al moet daarbij worden opgemerkt dat het project is gestart maar dat momenteel dit project om samenwerking te bevorderen, stil ligt. De intentie om dit project echter weer op te pakken is bij de gemeente wel aanwezig.

Er zijn natuurlijk veel voordelen te noemen van samenwerken, er worden krachten gebundeld, de reikwijdte is groter, het verbetert het imago van het museum etc. Er zit echter een grote 'maar' aan samenwerking, en dat is dat het erg veel tijd kost. Dit zal waarschijnlijk ook de reden zijn dat men te maken heeft met samenwerking die voornamelijk incidenteel van aard is. Het is niet waarschijnlijk dat de samenwerking structureel van aard zal worden wanneer het aantal uren van de beheerder niet toeneemt. Het leggen van samenwerkingscontacten is bij uitstek een activiteit van de beheerder, welke niet in de handen van een vrijwilliger kan worden gelegd.

Koetshuis functie geven van grafisch atelier en tuin de functie voor buitenexposities

Het koetshuis is verbouwd maar heeft uiteindelijk een andere bestemming gekregen, het is een depot geworden. De tuin wordt gebruikt voor drie exposities per jaar.

Zorgdragen voor een jaarprogrammering

Er is een jaarplanning m.b.t. de programmering beschikbaar. Dit is één van de elementen die de huidige beheerder voor elkaar heeft gekregen. Jaarlijks zijn er drie tot vier binnenexposities. Met betrekking tot de tuinexposities is bekend dat er jaarlijks drie tentoonstellingen worden georganiseerd, de onderwerpen staan van tevoren vast.

Conclusies:

- Er werken gemotiveerde vrijwilligers bij het Jan Heestershuis, maar de meeste zijn wel op leeftijd waardoor uitval een reële bedreiging is van het huidige vrijwilligersbestand.
- Incidenteel neemt het Jan Heestershuis deel aan grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten die naast veel contacten en een goed netwerk, ook veel naamsbekendheid opleveren.
- Samenwerking op lokaal en regionaal niveau wordt vruchtbaar gevonden en de mogelijkheden daartoe passen beter bij het museum dan mogelijkheden tot (inter)nationale samenwerking.
- Er moet een meer structurele samenwerking gaan plaatsvinden en daar moet beleid op worden gemaakt, welke instellingen komen wel en welke komen niet in aanmerking voor samenwerking met het Jan Heestershuis.
- Het leggen van contacten tot samenwerking is bij uitstek een activiteit van de beheerder.
- Het museum werkt met een jaarplanning. Door een jaarplanning te maken kan er door de museumbeheerder makkelijker geanticipeerd worden op mogelijke ontwikkelingen, en kunnen problemen worden voorzien (bijvoorbeeld het gebrek aan financiële middelen om de workshopruimte uit te rusten met materialen).

Doelstellingen m.b.t. het publiek

Koersen op een gegarandeerde openstelling van op termijn minimaal drie dagdelen per week

Op dit moment is het Jan Heestershuis zes dagdelen geopend. De openingstijden zijn van 13:00 uur tot 17:00 uur van dinsdag t/m zondag, met uitzondering van carnaval. Deze openstelling is met name te danken aan de inrichting van het TIP in de museumwinkel van het Jan Heestershuis. Wanneer het TIP open is, is ook het museum open. Voor de oorspronkelijke voornemens, het openstellen van het museum voor drie dagdelen, werd de beheerder ingeschat op 20 uur. Op dit moment hanteert de beheerder echter openingstijden die het dubbele zijn van de genoemde voornemens. Het mag duidelijk zijn dat deze verdubbeling van de openingstijden een behoorlijke druk legt op de museumorganisatie. Vooral gezien het feit dat de personeelsinzet en het aantal uren van de beheerder daar niet op is afgestemd.

Een PR plan opzetten waarin de activiteiten van de vrienden van het JHH zijn geïntegreerd

Er is momenteel geen marketing of pr-plan. In 2004 is hiervoor echter wel subsidie aangevraagd door het Jan Heestershuis en het marketingplan zal in 2005 worden uitgewerkt door CABB. Deze doelstelling wordt daarom ook meegenomen in het komende beleidsplan.

Een publieksgerichte werkwijze hanteren dmv:

A. De presentatie

- Zomerepositie

- Tijdelijke tentoonstellingen

De presentatie van het Jan Heestershuis is opgebouwd uit een permanente tentoonstelling en wisselende tentoonstellingen. Jaarlijks worden er maar liefst zes, soms zelfs zeven wisselexposities ingericht, drie tentoonstellingen in de tuin en drie tentoonstellingen in het huis zelf. In bijlage 1 staat het overzicht van de tijdelijke tentoonstellingen van zowel de periode 2001-2003 als de toekomstige tentoonstellingen in het jaar 2005-2006. Er is geen speciale zomerexpositie, al zouden de exposities in de tuin wel als zodanig beschouwd kunnen worden. De presentatie zou meer publieksvriendelijk kunnen zijn, meer uitleg d.m.v. bordjes etc., meer interactie tussen museum en bezoeker, maar daar zal dan wel tijd en geld voor vrijgemaakt moeten worden. Het is niet onbelangrijk om hierin te investeren, zeker gezien het feit dat juist een publieksvriendelijke presentatie leidt niet alleen tot het consumeren van de bezoeker, maar uitnodigt tot het beleven en het ervaren van de tentoonstelling. Door meer in te spelen op deze wens zou het bezoekersaantal van het Jan Heestershuis behoorlijk omhoog kunnen gaan. Daarbij moet wel rekening worden gehouden met het feit dat het aantal exposities dan wel minder zou moeten worden, omdat anders het tempo niet is vol te houden door de beheerder.

B. Educatieve activiteiten

- Demo etsen e.a. druktechnieken
- Drukken zonder drukpers (stempeldruk, monodruk)

Op dit moment zijn de educatieve activiteiten van het Jan Heestershuis vrij minimaal en incidenteel. Er is een speurtocht en er wordt incidenteel een activiteit georganiseerd met de plaatselijke basisschool. Het mag duidelijk zijn dat de mogelijkheden om van het Jan Heestershuis een educatieve ontdekking te maken nog niet voldoende zijn ontplooid, terwijl hier wel kansen liggen gezien de externe analyse. De educatieve activiteiten zoals genoemd staan in de doelstelling kunnen helaas nog niet plaatsvinden. Wel is er een ruimte gecreëerd voor het organiseren van workshops, maar er zijn onvoldoende financiële middelen om deze in te richten met de benodigde materialen voor deze activiteiten. Het is echter een doelstelling met een vrij hoge prioriteit. Wanneer er voldoende middelen vrijgemaakt kunnen worden het organiseren van de workshops zal ook de samenwerking met de basisscholen makkelijker zijn, omdat leerlingen iets kunnen beleven in het museum. Meer leerlingen betekenen hogere bezoekersaantallen en hogere bezoekersaantallen betekent meer bestaansrecht voor het Jan Heestershuis. Meer bestaansrecht betekent meer kans op continuering van de subsidie vanuit de gemeente, meer kans op subsidietoekenning vanuit de provincie en een interessanter museum voor mogelijke sponsors.

C. Publicaties

Voorts geeft het museum een aantal interne en externe publicaties uit:

- Museumfolders en flyers als promotiemateriaal. De distributie daarvan is gecontroleerd.
- Uitnodigingen en persberichten bij tentoonstellingen. Vooral persberichten geven veel gratis extra publiciteit.
- Museale cadeaubonnen en jaarabonnementen.
- Readers bij tentoonstellingen.
- Eindejaarsbrief van de beheerder van het museum.
- Posters bij tentoonstellingen.
- Genealogie van Johannes Henricus Heesters, 1893-1982. Uitgave van de Heemkundekring Schijndel.
- Monografie over Jan Heesters, schilder te Schijndel, 1893-1982 van Carel Swinkels, Het betreft een herdruk voorzien van nieuwe afbeeldingen en een herzien voor- en nawoord. Het betreft een uitgave van de Stichting Vrienden van het museum Jan Heestershuis.
- Ansichtkaarten (ook sets).

- De Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis geeft drie maal per jaar een publicatie uit.

Het museum wordt vermeld in:

- Museummagazine (jaarlijkse uitgave van de Brabantse Museumstichting).
- Diverse museumgidsen.
- Activiteiten worden vermeld in regionale agenda's en uitgaven.
- Website van de gemeente, www.schijndel.nl.
- Gegevens over deelcollecties, voorzien van foto's, zijn vanaf 2005 op internet te bekijken via MUSIP.
- De museumbeheerder is regelmatig te beluisteren op de lokale radio met interviews aangaande nieuwe tentoonstellingen en/of evenementen.

Bij deze doelstelling kan worden gesteld dat alle elementen zijn gehaald behalve de website. Ondanks het feit dat het Jan Heestershuis wel vernoemd wordt op verschillende websites, heeft het museum zelf nog geen website. Een eigen website heeft als voordeel dat een deel van de collectie in het depot zichtbaar voor het publiek kan worden gemaakt, makkelijker kan worden benaderd.

D. Gastvrijheid

- Vaste openingstijden
- Koffiekamer
- Informatiestand

Met betrekking tot de gastvrijheid zijn ook de doelstellingen gehaald. Er zijn vaste openingstijden en het TIP kan de benodigde info verstrekken en een rondleiding verzorgen. Elke bezoeker krijgt informatie over de tentoonstelling op papier mee, waarbij wordt ingegaan op de levensloop van Heesters en de belangrijkste werken van de collectie. Ook is er een folder beschikbaar over de wisseltentoonstellingen. Daarnaast is er een gezellige bijkeuken, geheel in oude sfeer van het Jan Heestershuis waar de bezoeker koffie kan drinken. Een nog niet bekeken mogelijkheid is de museumwinkel. De meeste bezoekers stellen het op prijs wanneer een museumwinkel goed is gesorteerd zodat het museumbezoek kan worden uitgebreid met de aankoop van een souvenir. Een winkel met een goed assortiment spreekt bezoekers aan en kan op zichzelf een reden zijn om naar een museum te gaan. Er zou in het komende beleidsplan een manier moeten worden gevonden het huidige winkelaanbod te optimaliseren.

E. Marketing en PR

- Aanpassing van de strategie van de organisatie aan de omgevingsinvloeden.
- Actieve (positieve) beïnvloeding van de omgeving door de eigen organisatie.
- Plaats voor activiteiten van Vrienden van het Jan Heestershuis in marketingplan.
- Uitstralen van een positieve mening over het Jan Heestershuis door medewerkers

Zoals eerder gesteld in deze analyse, zijn er op dit moment plannen voor een marketingplan waarin de hierboven genoemde onderdelen worden verwerkt. Op dit moment zijn er wat onduidelijkheden over de positie van de Vrienden binnen het Jan Heestershuis. In het marketingplan zal ingegaan worden op hun rol voor het museum. Over het uitstralen van een positieve mening door de medewerkers van het Jan Heestershuis kan in ieder geval worden gezegd dat men graag werkt voor het museum ondanks de financiële druk en de tijdsbeperking.

F. Kunstpromotie i.h.k.v. recreatie en toerisme:

- Unique selling point Schijndel is kunstbezit.
- Startpunt beeldenroute bij het Jan Heestershuis.
- Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis: nadruk op vermarkten van het museum.

Het Jan Heestershuis is inmiddels het startpunt van de beeldenroute die door Schijndel loopt. Schijndel had tot en met 2004 de leus 'Schijndel is uit de kunst' en positioneerde daarmee haar kunstbezit als unique selling point. Hierbij moet echter wel worden opgemerkt dat wanneer de gemeente Schijndel zich daarop wil laten voorstaan, het van belang is het culturele hart van Schijndel, het Jan Heestershuis te koesteren. Aangenomen wordt dat met het verdwijnen van de leus, niet het belang van kunst in Schijndel wordt ondermijnd.

Conclusies:

- De openingstijden van het museum zijn veel ruimer uitgevallen dan van tevoren ingeschat in het vorige bedrijfsplan. Het aantal uren van de beheerder en de medewerker is op de oude situatie afgestemd en niet op de nieuwe openingstijden, waardoor tijdgebrek vaak een probleem is.
- Het pr-plan komt van de grond in 2005, er is hiervoor al reeds subsidie aangevraagd en zal alle elementen zoals genoemd onder punt E omvatten.
- Het Jan Heestershuis werkt erg publiek gericht, bijna alle punten in de doelstelling zijn of worden uitgevoerd. Het enige echte hiaat in de PR is het missen van de website, een vrij vitaal onderdeel in de vermarkting van het museum.
- Het educatiebeleid dient verder ontwikkeld te worden.

2.3. De kwaliteit en cultuur van de organisatie

De organisatie Jan Heestershuis is te verdelen in verschillende elementen die de cultuur binnen het museum en de kwaliteit van het museum bepalen. De belangrijkste actoren binnen het museum zijn:

- De betaalde staf: de beheerder, 20 uur museum, 8 uur TIP
- Een ID baan: baliebezetting voor 32 uur
- De vrijwilligers
- De gemeente
- De Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis
- Aanwezigheid van het TIP (Toeristisch Informatie punt)

Vooropgesteld is dat de medewerkers en vrijwilligers van het Jan Heestershuis een enorme inspanning hebben verricht door het museum in staat te stellen de plaats te veroveren die zij nu heeft. Het tot leven wekken van een vervallen woning tot een museum dat zes van de zeven dagen geopend is, en dat bovendien het kenmerk geregistreerd museum toegekend heeft gekregen in deze korte tijd is een unieke prestatie te noemen. Het nadeel van verbetering is echter dat het altijd nog beter kan. De komende jaren zal het Jan Heestershuis dan ook in het kader staan van optimalisering van de mogelijkheden. Er zijn verbeteringen mogelijk op het gebied van professionalisering, waarvan dit beleidsplan de eerste stap is, op het gebied van de PR en marketing, samenwerking, op het gebied van educatie en op het gebied van presentatie. Daarnaast zal het huidige niveau van collectiebeheer en behoud minstens moeten worden gehandhaafd. Gegeven de tijd die de beheerder en zijn vaste medewerker hiervoor heeft, is dit geen geringe opgave. Waar het in ieder geval niet aan zal ontbreken is inzet en motivatie.

Waar echter op dit moment rekening mee moet worden gehouden is de huidige economische recessie. Bezuinigingen op het gebied van cultuur zijn talrijk en worden door de rijksoverheid ingezet. Aangezien de gemeente en provincie het overheidsbeleid volgen kan ook hier worden verwacht dat er enkele forse bezuinigingen worden doorgevoerd. Het Jan Heestershuis echter werkt al met minimale middelen, de toegezegde Melkertbaan in het bedrijfsplan uit 1999 is er inderdaad gekomen, maar zal met ingang van 1 januari 2005 misschien niet meer doorgaan vanwege overheidsingrijpen, de ID banen verdwijnen wellicht uit het sociale stelsel en de kosten kunnen niet door het museum zelf worden gedragen. De gemeente is niet in staat boven op de huidige exploitatiekosten het museum extra te subsidiëren. Daar tegenover staat dat de gemeente het Jan Heestershuis nog niet gekort

heeft. Echter, om de nieuwe doelstellingen waar te kunnen maken heeft het museum wel geld en menskracht nodig. Hieruit volgt dan uiteindelijk dat het Jan Heestershuis ook andere inkomsten zal moeten gaan zoeken en meer bezoekers zal moeten gaan aantrekken om het museum meer bestaansrecht te geven. Daaruit volgt echter ook dat de niet gerealiseerde doelstellingen uit het oude bedrijfsplan niet zonder meer kunnen worden gevolgd en aangepast zullen moeten worden aan de huidige situatie waarin het Jan Heestershuis verkeert. De gemeente geeft echter wel aan dat wanneer doelstellingen die investeringen nodig hebben werkelijk gerealiseerd worden en een positieve uitwerking, bijvoorbeeld in termen van bezoekersaantallen en inkomsten via entreegelden en sponsoring, hebben op de zelfredzaamheid van het Jan Heestershuis zij zich daar wel voor in willen zetten.

Behalve de gemeente is er ook een andere kwestie die op dit moment speelt binnen het Jan Heestershuis. Er is al enkele jaren een moeizame relatie tussen de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis en de huidige staf van het Jan Heestershuis. De communicatie tussen beide partijen is niet altijd even goed geweest. Onlangs hebben de beheerder en het bestuur van de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis de wil uitgesproken de situatie te verbeteren. Daarmee is een start gemaakt met verbetering van de relatie tussen beiden. Een regelmatig overleg is daar een onderdeel in. Bij een groeiend wederzijds vertrouwen en goede informatie uitwisseling kan een vruchtbare samenwerking ontstaan. Daartoe is een eerste aanzet gemaakt.

De aanwezigheid van het TIP geeft het museum een kans om bezoekers binnen te krijgen die normaal het museum niet op zouden zoeken, bijvoorbeeld dagjesmensen die op zoek zijn naar een wandel of fietstocht, kunnen dan gelijk geïnformeerd worden over het Jan Heestershuis. Op dit moment heerst de indruk dat het TIP hier niet voldoende aandacht op vestigt, wat een verloren kans is.

2.4. Personele inzet

Er zijn inmiddels veel vrijwilligers werkzaam bij het Jan Heestershuis. Bij de werving van nieuwe vrijwilligers zou de nadruk daarom niet moeten liggen op de kwantiteit maar op de kwaliteit. Er zijn immers qua aantal genoeg mensen die vrijwilligerswerk doen voor of in het Jan Heestershuis, maar er zijn niet genoeg mensen die taken en verantwoordelijkheden van de beheerder over kunnen nemen. De belasting van de beheerder is daarom, ondanks het grote aantal vrijwilligers groot. De inschakeling van free lance medewerkers of projectmedewerkers zou ook uitkomst kunnen bieden wanneer daar financiële middelen voor beschikbaar zijn.

	Uren 1999	Doel uren	Uren 2004	Aantal medewerkers	
				1999	2004
Betaald	14,5	20	28 (waarvan 8 voor TIP)	1	1
ID baan	0	40	32	0	1
Vrijwillig	0	-	143	0	40

Tabel 1: Personele inzet

2.5. Wat zijn de producten van het Jan Heestershuis en wie maken er gebruik van?

Op dit moment worden er zeven tentoonstellingen per jaar georganiseerd in de tuin en het huis van het museum. De openingen zijn haast zonder uitzondering goed bezocht. De bezoekers die in het huis gaan kijken, bezoeken vrijwel altijd ook de tuin. Er zijn geen gerichte cijfers bekend van de bezoekers per expositie. Het is echter wel aan te raden dit bij te houden, vanwege marketingredenen. Door middel van een aangepaste actief aangeboden enquête kan men erachter komen waarom en in het Jan Heestershuis is en of men voor de tijdelijke tentoonstelling komt en wat men daarvan vindt. De selectie van de volgende tijdelijke tentoonstellingen kan daardoor worden aangepast. De exposities zijn voornamelijk

in 'oude stijl' er wordt weinig interactie van de bezoeker verwacht en de voorwerpen staan uitgestald. Wel is er de mogelijkheid om rondgeleid te worden. Ook op het gebied van de gebruikte technologieën zijn zeker nog mogelijkheden te over die meer publiek zouden kunnen trekken.

Hoofdstuk 3. De externe situatieanalyse

3.1. De demografische gegevens

Brabant

In de provincie Noord-Brabant wonen 2,4 miljoen inwoners. Dit is 15% van het totaal aantal inwoners in Nederland. Zuid-Oost Brabant is het dichtst bevolkt en Midden-Brabant heeft de minste inwoners. De provincie Noord Brabant telt 69 gemeenten. De oppervlakte van de provincie bedraagt 5082 km².

Het bruto regionaal product bedraagt € 58.518,-. Noord Brabant telt 141.000 bedrijfsvestigingen. De economische groei bedroeg in 2002 3,0% (in Nederland 2,75%).

Er zijn in Nederland ongeveer 6,7 miljoen woningen: bijna een miljoen (14%) daarvan staat in Brabant. Ongeveer 340.000 woningen zijn te vinden in de 5 grote steden (Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch en Tilburg). Dat betekent dat 620.000 woningen in de kleinere gemeenten en op het platteland staan.

In Brabant zijn twee universiteiten, 932 basisscholen, 106 voortgezet onderwijs scholen en 126 speciaal onderwijsinstellingen. Van het basisonderwijs en voortgezet onderwijs wordt 15% in de provincie Noord Brabant aangeboden. Het aantal universiteiten ligt onder het landelijk gemiddelde, het aantal HBO's ligt wat hoger dan het landelijk gemiddelde.

Noord Brabant telt 176 musea. Een aantal prominente musea spelen een hoofdrol: het Noord Brabants Museum (Den Bosch), het Nederlands Textielmuseum (Tilburg), het Museum voor Religieuze Kunst (Uden) en het Stedelijk Van Abbemuseum (Eindhoven). Deze collecties tonen hoe de Brabanders vroeger leefden en werkten en hoe het was gesteld met religie en cultuur.

Schijndel

Schijndel telt in 2005 23.021 inwoners. In 2003 wonen er 1932 allochtonen in Schijndel. Het aantal mensen in de bijstand bedraagt 170. Er zijn 1320 mensen arbeidsongeschikt in 2003. Er zijn gemiddeld 303 mensen werkeloos in 2003.

Gerekend over de periode 1992-2002 sterven er gemiddeld 167 personen per jaar en worden er gemiddeld 291 baby's per jaar geboren.

Onderstaande tabel laat zien wat de aantallen en percentages zijn wat betreft de leeftijdsverdeling betreffende de inwoners van Schijndel. Deze getallen komen uit 2004¹.

0-19 jaar	6011	26% van totaal aantal inwoners
20-64 jaar	14.392	62% van het totaal aantal inwoners
>65	2.916	12% van het totaal aantal inwoners

Tabel 2. Leeftijd in Schijndel

Onderstaande tabel laat zien dat de verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke inwoners nagenoeg gelijk is.

Vrouwen	11425	49,8%
Mannen	11529	50,2%

Tabel 3. Sekse in Schijndel

¹ Programmabegroting 2005, Gemeente Schijndel

Schijndel telt 6 basisscholen, een school voor voortgezet onderwijs en twee instellingen voor beroepseducatie/ volwassenenonderwijs. Wat betreft aantal scholen per aantal inwoners ligt Schijndel boven het provinciaal gemiddelde. In de omgeving van Schijndel zijn er in alle dorpen basisscholen. Echter in Heeswijk, Gemonde, Den Dungen, Middelrode, Eerde, Olland en Berlicum zijn geen scholen voor voortgezet onderwijs. In Sint Michielsgestel is alleen een gymnasium. Veghel, Den Bosch, Boxtel en Sint Oedenrode bieden wel voortgezet onderwijs.

Conclusies:

- Het inwonersaantal van Schijndel is niet hoog, het gaat hier om een kleine gemeente.
- Van dit inwonersaantal is slechts 8% van de bevolking allochtoon. De benadering van deze nieuwe doelgroep worden door de landelijke overheid extra gestimuleerd maar zij beslaan een fractie van de Schijndelse bevolking.
- Er is een vrij groot percentage jongeren onder de 19 jaar waardoor het aantal basisscholen ook relatief hoog is. Er moet rekening mee worden gehouden dat ook kinderen van de omliggende dorpen naar Schijndel komen voor het onderwijs. Het aantal jongeren dat in Schijndel onderwijs geniet ligt waarschijnlijk hoger dan het aantal jongeren dat daadwerkelijk in Schijndel woont.
- De economische groei van Brabant ligt boven het landelijke gemiddelde. De bevolking in Brabant vaart daar wel bij en een gedeelte van dat geld kan ten gunste komen van het culturele klimaat.

3.2. De culturele omgeving

Cultuur in Schijndel

Schijndel is een gemeente met veel verenigingen en evenementen. Er zijn in Schijndel acht culturele centra/ buurthuizen. Onder de vele vereniging die in Schijndel gevestigd zijn, bevinden zich 1 dansgroep, 1 fotoclub, 4 filminstellingen, 4 toneel/ theaterverenigingen, 7 zangverenigingen en 12 muziekinstellingen. Er is één atelier in Schijndel en 1 museum (Het Jan Heestershuis). De gemeente is eigenaar van diverse kunstwerken die deels in het gemeentehuis bezichtigd kunnen worden. In Schijndel is een Openbare Bibliotheek. De bibliotheek en het verzorgingstehuis Mgr. Bekkers worden soms gebruikt voor exposities. De culturele activiteiten en de verenigingen die zich bezig houden met cultuur houden zich met name bezig met laagdrempelige cultuurdeelnamen.

Naast de sportverenigingen dragen hobby- en creativiteitsverenigingen, de scouting, clubs van verzamelaars, de Heemkundevereniging en vrouwenverenigingen bij aan een actief verenigingsleven in Schijndel. Het aantal vrouwenverenigingen (5 stuks) is opmerkelijk hoog.

Jaarlijks vinden in Schijndel diverse culturele evenementen plaats. De Stichting Culturele Evenementen Groepen (KEG) en de Stichting Toerisme en Recreatie (STER) spelen hierbij een belangrijke rol. Evenementen als bijv. Hartemert, Paaspop, de Schijndelse Muziekfeesten, de kermis, carnaval, verschillende beurzen en de popreizen maken van Schijndel een actieve en aantrekkelijke gemeente. De carnavalsverenigingen zijn nagenoeg de meest actieve verenigingen in Schijndel. In de onderstaande tabel is aangegeven hoeveel verschillende soorten evenementen in 2003 georganiseerd zijn.

Soort evenement	Frequentie in 2003
Sport	30 (17%)
Expositie/ tentoonstelling	29 (17%)
Natuur	28 (16%)
Film	17 (10%)
Muziek	13 (8%)
Toneel	13 (8%)
Speciale markten	13 (8%)
Beursen	9 (5%)
Festival	5 (3%)
Diversen	15 (9%)
Totaal	172 (100%)

Tabel 4: Aantal en soort evenementen in Schijndel in 2003

De media voor Schijndel zijn de Lokale Omroep Schijndel (radio) en het Schijndels Weekblad (nieuwsblad). Voor de provincie is Omroep Brabant een belangrijk medium.

Vanuit cultureel en/ of toeristisch oogpunt zijn er een aantal gebouwen/ plekken van belang. Voorbeelden hiervan zijn de Sint Servatiuskerk, De Catharinamolens, Molen de Pegstukken, Bierbrouwerij Sint Servattemus, de Schaapskooi en Klompenmakerij van Kaathoven. Ook de beeldenroute, de monumentenroute, de boerderijenroute en de dorpswandeling zijn zowel vanuit cultureel als toeristisch oogpunt interessant. Er worden ook fietsroutes aangeboden.

De gemeente Schijndel biedt vele mogelijkheden voor toerisme en recreatie. Natuurgebied Wijboschbroek (150 ha), Heempark De Blekert, Kijk- en Wandeltuinen De Langstraterhof, het Zuideinderpark en een visvijver bieden Schijndel en haar bezoekers vele recreatiemogelijkheden in de natuur. Toeristen kunnen verblijven in Hotel De Boerenkamer en Resort de Molenheide of kunnen gebruik maken van Bed & Breakfast mogelijkheden. Ook kunnen mensen 'kamperen bij de boer'. Tevens is er in Schijndel een zwem- en recreatiecentrum en een jeu de boulesbaan. Het Toeristisch Informatie Punt (TIP) biedt inwoners en bezoekers van Schijndel informatie over de diverse mogelijkheden.

Cultuur omgeving Schijndel

Schijndel ligt topografisch gezien tussen de steden Den Bosch en Eindhoven. Rondom Schijndel liggen diverse dorpen die in deze analyse zijn meegenomen: Heeswijk (Dinther), Gemonde, Sint Michielsgestel, Den Dingen, Middelrode, Veghel, Eerde, Boxtel, Olland, Sint Oedenrode en Berlicum. Ook Den Bosch is meegenomen in deze analyse.

In de aangegeven omgeving zijn er 21 musea, waarvan 5 in Den Bosch, 8 in Boxtel, 5 in Sint Oedenrode, 2 in Heeswijk Dinther en 1 in Sint Michielsgestel. Samen met het Jan Heestershuis beslaat dit 12,5% van alle musea in Brabant.

Soort museum	Aantal	Welke?
Kasteel	3	Kasteel Heeswijk, Museum Henkenshage (Sint Oedenrode), Kasteel Stapelen (Boxtel)
Moderne Kunst	3	Museum voor Hedendaagse Kunst (Den Bosch), Kunstlocatie Würth (Den Bosch)
Oude ambachten	3	Sint-Jansmuseum De Bouwloods (Den Bosch), Dorpsmuseum De Kleuskes (Boxtel), Smederijmuseum (Sint Oedenrode)
Museum voor oude gewoonten/ klederdracht	3	Wasch en Strijkmuseum (Boxtel), Museum St Paulusgasthuis (Sint Oedenrode),

		Meerijsche Museumboerderij (Heeswijk)
Archeologie	2	Oudheidkundig museum (Sint Michielsgestel), Gemeentehuis Sint Oedenrode)
Religie	2	Gaudéte Museum voor Volksdevotie (Boxtel), Museum De Canonye (Boxtel)
Geologie/ Natuur/ Ecologie	2	De Groene Poort (Boxtel), Centrum De Kleine Aarde (Boxtel)
Kunst/ cultuurhistorisch museum	1	Noord Brabants Museum (Den Bosch)
Dorpsmuseum	1	Historisch Museum Piet Dorenbosch (Boxtel)
Overig	2	Oeteldonks Gemintemuzejum (Den Bosch), Jukeboxenmuseum (Sint Oedenrode)

Tabel 5: Musea in omgeving Schijndel

Conclusies:

- Schijndel heeft wel potentieel om dagjesmensen te trekken, maar dat doet ze niet. De meeste activiteiten in Schijndel zijn voor de eigen mensen, er komen weinig mensen uit de omgeving.
- Schijndel kent een rijk geschakeerd verenigingsleven. Er zijn veel culturele evenementen, waarvan 17% exposities bevatten. Voor het Jan Heestershuis heeft dit zowel positieve als negatieve gevolgen. Er is een groot draagvlak voor culturele activiteiten, zowel op gemeentelijk niveau als onder de bevolking. Wel is de cultuurperceptie in Schijndel laagdrempelig en wordt de cultuur in het museum als 'moeilijk' ervaren. Een groot draagvlak onder de bevolking en in de gemeente kan zich uiten in financiële steun als in de bereidheid om vrijwilligerswerk te verrichten. Aan de andere kant betekent dit dat het Jan Heestershuis in deze opzichten moet concurreren met vele andere (culturele) instellingen en evenementen. Aansluiting bij de leefwereld van de Schijndelse mensen ligt voor de hand, omdat er in Schijndel een behoefte is aan cultuur die dicht bij de bevolking ligt.
- Schijndel heeft in potentie een grote aantrekkingskracht op toeristen en dagjesmensen. Er zijn vele recreatiemogelijkheden in en rond Schijndel onder andere door de aanwezigheid van natuurgebieden. Samen met de vele culturele voorzieningen in Schijndel zorgt dit voor een gevarieerd recreatief aanbod. In de praktijk blijken er nog niet veel toeristen en recreanten te komen, maar er zijn wel genoeg mogelijkheden in Schijndel.
- Het Jan Heestershuis moet de concurrentie aangaan met vele musea in de omgeving van Schijndel, met name in Den Bosch. Daardoor is het van belang het onderscheid met genoemde musea te benadrukken. Het Jan Heestershuis is één van de veertig biografische musea in Nederland en daarin onderscheid zij zich van de musea in de omgeving.
- Het Jan Heestershuis kan gebruik maken van diverse media in Schijndel en Noord Brabant in het kader van PR-activiteiten.

3.3. Politieke analyse

Rijk

De oude rolverdeling tussen rijk, provincie en gemeenten (aanbod-distributie-afname) bleek eind vorige eeuw niet langer geschikt als model voor een effectieve samenwerking. Nieuwe samenwerkingsverbanden werden gezocht in convenanten en financiële afspraken op gemeenschappelijke doelen (zoals Actieplan Cultuurbereik). Er vindt overleg plaats tussen het rijk enerzijds en de provincie anderzijds, maar ook tussen het rijk en Zuid-Nederland. Het rijk financiert een belangrijk deel van de cultuurproductie in Noord-Brabant en zo'n 9% aan de culturele infrastructuur in Noord-Brabant.

Aan de voorvoet van een nieuwe cultuurnotaperiode begint het cultuurbeleid dat in de cultuurnotaperiode 2005-2008 gevoerd zal gaan worden, duidelijke vormen aan te nemen. Het cultuurbeleid van de Rijksoverheid is voor een groot deel bepalend voor het cultuurbeleid in Nederland, uitgevoerd door de verschillende overheden.

Zowel in de uitgangspuntenbrief als in de adviesaanvraag heeft Staatssecretaris Van der Laan enkele aandachtspunten aangegeven. In de eerste plaats hecht Van der Laan een groot belang aan het culturele erfgoed, dat een samenbindend vermogen heeft ten aanzien van het creatieve en innovatieve vermogen van de samenleving, de ondernemingszin en het aanzien van ons land. Cultuur is ingebed in de samenleving en het leggen van verbindingen met maatschappelijke ontwikkelingen is gewenst. Ook de samenhang met andere sectoren (onderwijs, ruimtelijke ordening en economie) wordt door Van der Laan genoemd als zeer wenselijk.

Op de tweede plaats geeft Van der Laan aan dat het belangrijk is dat buiten de Randstad een eigen cultureel gezicht ontwikkeld wordt. Door de regionale dynamiek en aantrekkingskracht kunnen steden en dorpen een centrale culturele functie vervullen in de regio.

Zowel actieve als receptieve cultuurdeelname moeten gestimuleerd worden; cultuur moet daarom laagdrempelig zijn.

Culturele diversiteit blijft hoog op de agenda staan. Culturele diversiteit kan vanuit twee invalshoeken worden benaderd: verschillen laten zien en overeenkomsten zoeken. Door de uitwisseling en de dialoog tussen verschillende culturen wordt het culturele leven versterkt.

Tenslotte is er een kabinetsbeleid dat regels en bureaucratie wil terugdringen. Voor de culturele sector betekent dit dat er wordt aangedrongen op meer eigen verantwoordelijkheid. Professioneel opereren is een noodzaak. Gesproken wordt over verantwoording achteraf door middel van een bedrijfsmatigheidstoets voor Rijksgesubsidieerde instellingen. Bovendien worden de regels met betrekking tot subsidieverstrekingen en andere regelgeving vereenvoudigd. Van der Laan pleit ervoor kunstenaars en kunstinstellingen meer ruimte te geven zich op de inhoud van hun werk te richten.

Samenwerking Zuid-Nederland

In het Cultuurconvenant Zuid-Nederland zijn afspraken gemaakt tussen het rijk, de provincie en vijf grote steden in Zuid-Nederland: Breda, Tilburg, Den Bosch, Helmond en Eindhoven. De provincie Noord-Brabant probeert hierbij wel de provinciebrede samenhang en de verbinding tussen stad en platteland te waarborgen.

Provincie

De provincie Noord-Brabant besteedt in 2003 €11,74 per inwoner aan cultuur (daarmee staat de provincie op de 10e plaats in vergelijking met andere provincies). Het totale cultuurbudget bedraagt in 2003 een ruime 30 miljoen euro.

In de notitie 'Cultuur in uitvoering' hebben coalitiepartijen de uitgangspunten voor het provinciale cultuurbeleid in 2005-2008 geformuleerd. De bestuursperiode van de provincie loopt van 2003-2007. De uitgangspunten zijn gebaseerd op het cultuurbeleid op rijksniveau.

De provincie heeft zich tot doel gesteld 'het bevorderen van een zo breed en actief mogelijke deelname van de inwoners van Noord-Brabant aan een divers en kwalitatief goed cultureel leven in de samenleving op een hoger plan'. De provincie probeert op haar beurt de deelname aan cultuur te stimuleren. Enerzijds wil zij de culturele betrokkenheid van de inwoners vergroten. Het is daarbij van belang de betekenis van cultuur in het dagelijkse leven te vergroten. De provincie is mede verantwoordelijk voor evenwichtige gespreide en

kwalitatief hoogstaande voorzieningen. Anderzijds is de bescherming en benutting van het cultuur historisch erfgoed een doelstelling van de provincie. De provincie tracht de kennis en de beleving van cultuurhistorie te stimuleren. Ook de ontwikkeling van het culturele aanbod en de vergroting van de culturele en ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving zijn speerpunten van de provincie.

De provincie definieert diverse partners voor de uitwerking van haar missie: cultuurproducenten, steunfunctie-instellingen (bijv. de BMS), omroep Brabant en cultuur initiatieven en incidentele partners (projectsubsidies). De financiering van dit partnerschap is vastgelegd in het cultuurbudget:

Cultuurproducenten	3.576.261	10%
Omroep Brabant & initiatieven	12.380.490	35%
Steunfunctie-instellingen	10.665.080	29%
Projectsubsidies	4.267.603	12%
Apparaatkosten en diversen	4.702.382	14%
Totaal Cultuurbudget	35.591.816	100%

Tabel 6. Verdeling van het cultuurbudget provincie Brabant in 2002

Samenwerking tussen (culturele) instellingen en tussen provincie en gemeente is een middel om deze doelen te realiseren. De provincie constateert dat veel provinciaal werkende cultuurinstellingen soms te weinig gebruik maken van lokaal beschikbare instellingen, voorzieningen en expertise en vice versa. Of goede initiatieven worden met provinciaal geld ontwikkeld en krijgen vervolgens geen vervolg. Cultuurinstellingen onderling, maar ook cultuur- en welzijnsinstellingen en cultuur- en zorginstellingen zoeken elkaar nog weinig op vindt de provincie.

Daarnaast zet de provincie zich in voor de ontwikkeling van cultuurproducten die aansluiten op de vraag, de ontwikkeling van kennis en kunde t.a.v marketing van cultuurproducten en door behoud en versterking van bestaande waardevolle vormen van cultuurparticipatie. De provincie wil bevorderen dat cultuurproducten worden ontwikkeld die ingaan op de vraag van specifieke publieksgroepen. Cultuurinstellingen moeten bereid zijn hun cultuurproduct -binnen hun eigen kaders en doelstellingen- op maat voor een (deel) publiek te maken. Het museaal beleid is er op gericht meer en andere museumbezoekers te trekken. Cultuurbereik en cultuureducatie zijn aandachtsgebieden.

Uitgangspunt is dat de regio centraal staat. Maatschappelijke ontwikkelingen en de wensen van gemeenten en haar inwoners, gerelateerd aan de provinciale agenda, zijn van belang. Uit het IPO rapport 'Nieuwe Perspectieven voor provinciaal Sociaal Beleid' van commissie Simons blijkt dat gebiedsgericht werken een geschikte methode is om verkokering te doorbreken en de sterke positie van gemeenten optimaal te benutten. Kleine gemeenten hebben vaak niet de mensen en middelen om een effectief cultuurbeleid te voeren. Regionale samenwerking kan in dat geval een uitkomst zijn.

De provincie werkt op het gebied van cultuurbeleid in beperkte mate samen met gemeenten. De provincie heeft een toetsende en adviserende rol naar gemeenten wat betreft cultuurhistorie en ruimtelijke ordening. De provincie heeft in de notitie 'Cultuur in uitvoering' wel de wens uitgesproken de relatie met gemeenten te versterken.

Gemeente Schijndel

Gemeenten dragen over het algemeen 78% van de kosten van de totale culturele infrastructuur in Noord-Brabant. Gemeenten dragen de kosten ten behoeve van podia, musea, filmhuizen, centra voor kunsten, cultuurhistorisch erfgoed, ondersteunende instellingen, heemkundekringen, archieven, culturele verenigingen e.d.

In de periode 2003-2006 vormen de partijen de PvdA, de SP en ABS (Algemeen Belang Schijndel) de coalitie in de gemeente Schijndel. Ook in vorige beleidsperiodes hebben politiek links georiënteerde coalities de overhand gehad. Dit is voor het culturele leven geen onbelangrijke ontwikkeling.

De gemeente Schijndel profileerde zich tot en met 2004 als kunstgemeente met de slogan 'Schijndel is uit de kunst!'. Zij geeft aan ondersteunend en voorwaardenscheppend te willen zijn op het gebied van kunst en cultuur. Een voortrekkersrol op het gebied van de kunst is voor de gemeente weggelegd. Daarbij komt dat de gemeente de recreatieve en toeristische ontwikkeling van de gemeente wil bevorderen.

In de Nota Kunst en cultuur gemeente Schijndel 2003 wordt benadrukt dat cultuurparticipatie van burgers bevorderd moet worden. Net als de Staatssecretaris pleit de gemeente voor laagdrempeligheid en toegankelijkheid en moet de participatie gestimuleerd worden. De gemeente hecht belang aan cultuurbereik en actieve deelname van jongeren en ouderen in het bijzonder.

De samenhang tussen het kunst- en culturaanbod zal door de gemeente bevorderd worden. Samenwerking tussen culturele instellingen en evenementen worden toegejuicht.

De gemeente is trots op het Jan Heestershuis als 'Schijndels museum op maat'. Het beleid van de gemeente Schijndel is van groot belang omdat het Jan Heestershuis een gemeentelijk museum betreft. Het beleids-/ bedrijfsplan 'Van beleidsplan naar bedrijfsplan' is destijds opgesteld en vastgesteld door de gemeente.

Restauratie en conservatie (etsen en olieverven) worden als speerpunten genoemd. De grafieken met als thema 'landschap' worden als belangrijkste basis voor de collectie gezien en deze richting blijft bepalend voor de collectievorming. Van de totale kunst en cultuur begroting is 7,4% (in 2003-2004) en 7,5% in 2005-2006) begroting ten bate van het Jan Heestershuis.

Conclusies:

- Vanuit het landelijke beleid ligt de nadruk op het behouden en benutten van het culturele erfgoed. Daarnaast moet de samenhang met andere sectoren (Onderwijs, economie en ruimtelijke ordening) worden versterkt. Hier liggen kansen voor het Jan Heestershuis omdat getracht wordt het culturele erfgoed van Heesters zo breed mogelijk te presenteren. Gezien het relatief grote aantal scholen in Schijndel kan ook de aansluiting met de onderwijssector worden gemaakt.
- Overheden vinden het belangrijk dat een regio een eigen cultureel gezicht ontwikkelt. Jan Heesters geeft een unieke kijk op Schijndel en Brabant in de afgelopen eeuw en in dit opzicht zou het museum zich ook moeten profileren. Het Rijk legt de nadruk op regionale dynamiek; Schijndel kan met haar culturele leven aantrekkingskracht hebben op de mensen uit de regio.
- Alle overheden benadrukken zowel de actieve als receptieve cultuurdeelname. Uit het rijke verenigingsleven blijkt dat de actieve cultuurdeelname in Schijndel groot is. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de Schijndelse bevolking graag deelneemt aan laagdrempelige culturele activiteiten. Dit zou van invloed kunnen zijn op de manier waarop het Jan Heestershuis zijn collectie presenteert. De actieve cultuurdeelname zou extra gestimuleerd kunnen worden of de presentatie kan uitnodigen tot actieve deelname. Ook kan het museum met haar tentoonstellingen aansluiten bij de leefwereld van de Schijndelse bevolking, om de drempel wat te verlagen.
- Professionaliteit van culturele instelling staat bij alle overheden hoog in het vaandel. Om aanspraak te kunnen maken op subsidiegelden, is een professionele werkwijze noodzakelijk. Het voornemen van het Jan Heestershuis om zowel een beleidsplan als een bedrijfsplan en marketingplan op te stellen, sluit hierbij aan.

- Vijf grote steden in Noord Brabant kunnen in het kader van het Convenant Zuid Nederland aanspraak maken op extra subsidiegelden. Dit vergroot de concurrentiepositie van de culturele instellingen in deze steden ten opzichte van het Jan Heestershuis.
- De samenwerking tussen (culturele) instellingen wordt gestimuleerd door de provincie en de gemeente. Het Jan Heestershuis maakt hier in beperkte al gebruik van, maar in de toekomst zouden samenwerkingsverbanden een meer structureel karakter moeten krijgen.
- Musea zouden meer inspanningen moeten verrichten om meer en andere publieksdoelgroepen te bereiken. Aansluiting op de vraag en verbeteren van de laagdrempeligheid zijn hiervoor mogelijke middelen. De analyse van de demografische gegevens in Schijndel heeft al uitgewezen dat er een laag percentage jongeren en allochtonen in Schijndel is. Dit zijn daarom niet direct de publieksgroepen waar het Jan Heestershuis marketingtechnisch gezien op zou moeten inzetten.

Hoofdstuk 4. De SWOT-analyse

4.1. De SWOT-analyse

Sterkten

- Het museum is erkend door de provincie als een geregistreerd museum.
- Tentoonstellingen en vooral de openingen worden goed bezocht.
- Er is veel dynamiek in het museum door het grote aantal tijdelijke tentoonstellingen dat jaarlijks wordt neergezet.
- Het museum heeft zowel binnen als buiten expositieruimtes.
- Het museum heeft vaste en ruime openingstijden.
- De beheerder kan putten uit een groot bestand met gemotiveerde vrijwilligers.
- Het grootste deel van de collectie is geregistreerd.
- De vaste collectie is kwalitatief hoogstaand en geeft een uniek beeld van het Brabantse landschap in de 20^e eeuw.
- Het museum is bezig met het professionaliseren van de organisatie.
- De collectie is nagenoeg geheel geregistreerd en getaxeerd.
- Door de vestiging van het TIP bij het museum komen ook mensen die in eerste instantie niet voor het Jan Heestershuis komen, wel met het Jan Heestershuis in aanraking en zullen sneller een bezoek afleggen.
- Er is een grote museumwinkel.
- Sfeervolle restauratiemogelijkheid voor bezoekers in de voormalige bijkeuken van het Jan Heestershuis.
- Het Jan Heestershuis is een kleinschalig museum waardoor de gastheer/ gastvrouw alle aandacht aan de bezoeker kan besteden.
- De eerste aanzet tot samenwerking met derden op regionaal vlak zijn gemaakt.
- Het Jan Heestershuis heeft een groot draagvlak onder de Schijndelse bevolking en politiek.
- Het Jan Heestershuis fungeert als startpunt voor de beeldenroute en andere wandelroutes.
- Het Jan Heestershuis ligt in het centrum van Schijndel.
- Het voormalig woonhuis van Jan Heesters is cultureel erfgoed.
- De collectie en het gebouw zijn in overeenstemming.
- In het Jan Heestershuis zijn mogelijkheden tot groepsbezoek

Zwakten

- Er is te weinig professionele menskracht en kennis om het peil van het museum hoog te houden.
- Het museum is erg afhankelijk van vrijwilligers, gebrek aan professionele en geschoolde menskracht. Veel vrijwilligers zijn op leeftijd, waardoor er een hoge kans is op uitval.
- Het grote aantal tentoonstellingen neemt veel tijd in beslag die ook erg goed op andere gebieden zou kunnen worden ingezet.
- De beheerder heeft te weinig uren om zich structureel in te kunnen zetten voor de ontwikkeling van het museum. De beheerder heeft na aftrek van de TIP uren en de uren die de beheerder op zondag moet draaien achter de balie van het museum effectief maar 15 uur over.
- Gebrek aan beleidsformulering op het gebied van behoud/ beheer, collectioneren en aankoop, waardoor niet duidelijk is waar de collectie nog door aangevuld zou kunnen worden.
- Samenwerking is incidenteel en is niet structureel in het museumbeleid opgenomen waardoor processen moeizaam blijven lopen.

- Tentoonstellingen nodigen niet uit tot actieve cultuurdeelname: weinig interactiviteit, weinig mogelijkheden tot workshops etc.
- Gebrek aan financiële middelen waardoor er bijvoorbeeld geen cursusruimte kan worden ingericht.
- Museum maakt geen optimaal gebruik van de PR-mogelijkheden (heeft geen website).
- De momenteel instabiele relatie tussen het museum en de vriendenvereniging bemoeilijkt de samenwerking tussen deze twee partijen waardoor veel mogelijkheden door beide kanten niet worden benut.
- Aanbod in de winkel is sluit niet optimaal aan bij het museum.
- Soms moeizame verbindingen tussen de vaste collectie en de tijdelijke tentoonstellingen.
- Door de hoge frequentie van de tijdelijke tentoonstellingen, zijn deze niet altijd van even hoge kwaliteit.
- De mogelijkheden op educatief niveau worden niet benut.
- De restauratie van de werken is nog niet voltooid.
- Er is een incidenteel beleid aangaande actieve cultuurdeelname (workshops e.d.).
- Er is geen zicht op hiaten in de collectie.
- De bezoekerjfers worden niet per tentoonstelling bijgehouden.
- Het woonhuis is een weinig fysieke ruimte.
- Er is geen duidelijke bewegwijzering van de Markt naar het museum.

Kansen

- De economische groei in Brabant zet gestaag door, hoger dan het landelijk gemiddelde wat inhoudt dat mensen meer geneigd zijn dit ook uit te geven aan vrije tijdsbestedingen zoals museumbezoek.
- Er zijn veel ouderen in de Schijndelse bevolking, wat ook de grootste doelgroep van het Jan Heestershuis is.
- Er zijn veel scholen in Schijndel en een groot aantal jongeren dat bereikt kan worden wanneer het Jan Heestershuis zich daarop toelegt.
- Het culturele leven in Schijndel bewijst dat er in beginsel veel interesse is in cultuur.
- Door bezuinigingen op politiek vlak zijn veel instellingen getroffen alleen het JHH lijkt (nog) niet te worden gekort.
- Schijndel kent een rijk verenigingsleven, wat veel mogelijkheden biedt voor samenwerking.
- Het Jan Heestershuis onderscheid zich van musea in de omgeving, omdat zij één van de weinige biografische musea in Nederland is.
- Schijndel heeft mogelijkheden op toeristisch en recreatief gebied.
- Studenten van de Pabo in de buurt van Schijndel kunnen ingezet worden in de vorm van stages voor het opzetten van een educatief beleid.
- De Schijndelse bevolking neemt actief deel aan het laagdrempelig culturele leven.
- Er zijn diverse media in Schijndel en omgeving.
- Overheden benadrukken belang cultureel erfgoed.
- Overheden stimuleren samenwerking.
- Overheden pleiten voor regionale uitstraling.
- Overheden pleiten voor actieve en receptieve cultuurdeelname.
- Overheden leggen de nadruk op scholing.
- Overheden leggen de nadruk op educatie.

Bedreigingen

- Afhankelijkheid van de gemeente kan de ontwikkeling van het museum afremmen en zelfs stopzetten.

- Er zijn veel musea in de omgeving met ongeveer hetzelfde thema als het Jan Heestershuis waar deze de concurrentie mee aan moet gaan.
- Concurrentie met de andere recreatiemogelijkheden in de omgeving van Schijndel zoals de natuurgebieden.
- Door rijk laagdrempelig cultureel leven in Schijndel kan het zijn dat men al verzadigd is.
- De doelgroep ouderen die het Jan Heestershuis aantrekt zijn eigenlijk allemaal al een keer in het museum geweest, het Jan Heestershuis zou het aantrekkelijk moeten maken het museum vaker te bezoeken, meer de diepte van de doelgroep opzoeken dan nieuwe doelgroepen aanboren.
- Moeilijk om met het thema van het Jan Heestershuis nieuwe doelgroepen zoals jongeren en allochtonen te bereiken.
- Weinig jeugd/ jongeren in Schijndel; vergrijzing op het platteland; jeugd trekt naar de steden.
- Den Bosch is een grote concurrent op recreatief en toeristisch gebied, met name van het Noord Brabants museum.
- Den Bosch heeft extra subsidiemogelijkheden in het kader van het convenant.
- Concurrentie met veel verenigingen en culturele instellingen in Schijndel (financieel en qua vrijwilligers).
- Schijndel is een kleine gemeente.
- Cultuurbudget gemeente Schijndel wordt verdeeld over veel instellingen en het budget voor het Jan Heestershuis is beperkt
- Een potentiële doelgroep is gezinnen met kinderen. Hoewel deze moeilijk te bereiken zijn, zij hebben vaak een druk sociaal leven waar museumbezoek vaak moeilijk is in te passen, is de mogelijke doelgroep in Schijndel zo groot van omvang dat deze niet onopgemerkt kan blijven.

4.2. De missie van het Jan Heestershuis

De activiteiten van het Museum Jan Heestershuis zijn gebaseerd op de geformuleerde doelstellingen, zoals vastgelegd in de statuten. Deze doelstellingen worden hier samengevat tot een missie. Daarnaast zijn in de SWOT analyse een aantal aandachtspunten genoemd die het beleid van het Jan Heestershuis de komende beleidsperiode richting geven.

Het Museum Jan Heestershuis hanteert als uitgangspunt voor al haar museale activiteiten de officiële ICOM-definitie:

‘Het museum is een permanente instelling te dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling, toegankelijk voor het publiek, niet gericht op het maken van winst, die de materiële getuigenissen van de mens en zijn omgeving verwerft, behoudt, wetenschappelijk onderzoekt, presenteert en hierover informeert voor doeleinden van studie, educatie en genoegen’.

De missie van het Museum Jan Heestershuis is gebaseerd op het legaat, dat door de gemeente Schijndel in 1982 aanvaard is:

‘Het gelegateerde woonhuis met toe- en aanbehoren en grond geheel in stand te houden ten dienste van de Schijndelse gemeenschap en omgeving, in die zin dat het huis zoveel mogelijk gehandhaafd moet worden in de stijl en indeling waarin het zich thans bevindt met zoveel met zoveel plaatsing daarin van gelegateerde kunstvoorwerpen en meubelen en tapijten; en dat daarin onder meer gevestigd wordt een gemeentelijk museum als zodanig te gebruiken maar ook te gebruiken voor velerlei culturele activiteiten en exposities in de ruimste zin des woords’.

Het Jan Heestershuis legt in de komende beleidsperiode de nadruk op het museum als biografisch museum. Dit houdt onder andere in dat de nadruk komt te liggen op de

kerncollectie van Jan Heesters en dat er subsidie zal moeten worden aangevraagd om biografisch en historisch onderzoek te verrichten naar het de woon, werk en leefomstandigheden van Jan Heesters. De ontwikkelingen zoals de uitbreiding en het collectie behoud en beheer staan dan ook in teken van Jan Heesters en de kerncollectie van Jan Heesters.

Daarnaast bestaat de wens om van het Jan Heestershuis een museum op Schijndelse maat te maken. Dit houdt in dat het museum zich in de breedte op Schijndel zal gaan richten. Omdat de corebusiness van het Jan Heestershuis de biografie van het leven van Jan Heesters is, zal de richting die zich op het dorpsleven van Schijndel toespitst voornamelijk tot uiting komen binnen de tijdelijke tentoonstellingen.

Het is van belang dat de koers die het museum gaat volgen ook een onderdeel is van de missie. De missie van het Jan Heestershuis dient verder ook aan te sluiten op zowel de ICOM-definitie als op het legaat. Dit leidt tot de volgende missie van het Jan Heestershuis:

Het Museum Jan Heestershuis beheert, behoudt en presenteert de nalatenschap van de Schijndelse kunstenaar Jan Heesters. De kern van het beleid van het museum richt zich op het geven van inzicht in het werk van Jan Heesters. Het museum zal zich inzetten om een representatief beeld te construeren van Jan Heesters en zijn woon-, werk- en leefwereld. Daarnaast streeft het museum naar aansluiting bij de Schijndelse gemeenschap door zich in de breedte te richten op Schijndel en zijn historie.

In het volgende gedeelte van het beleidsplan zal tot uiting komen hoe het museum deze missie invloed heeft op de het terrein van de collectie, de samenwerking met derden, de uitbreiding en de educatieve tak en. Daarnaast blijkt uit de volgende hoofdstukken wat de doelstellingen zijn die het Jan Heestershuis zichzelf stelt om deze missie succesvol te laten zijn.

Hoofdstuk 5. De collectie

5.1. Inleiding

Het verzamelgebied van de collectie beslaat het werk van Jan Heesters, aangevuld met de meubels en gebruiksvoorwerpen van de inrichting van zijn voormalig woonhuis, werk van tijdgenoten en grafische werk van hedendaagse kunstenaars, dit laatste geconcentreerd op de thema's landschap en reizen. Het thema landschap beperkt zich tot het Brabantse landschap en het mediterrane landschap, dat zich daarbinnen weer beperkt tot de landen waar Jan Heesters gereisd heeft (zoals enkele landen in Noord-Afrika en Spanje). De vaste collectie is kwalitatief hoogstaand en geeft een uniek beeld van het Brabantse landschap in de 20^e eeuw. De collectie en het woonhuis zijn in overeenstemming: beiden hebben betrekking op het leven van Heesters.

Naast de museale collectie is ook het woonhuis van de schilder met koetshuis, bijgebouwen en tuin interessant. Het pand heeft de status van rijksmonument. Een voordeel is dat overheden prioriteit geven aan het beschermen en openstellen van cultureel erfgoed. Het Jan Heestershuis kan hier zijn voordeel mee doen. Ook blijken er unieke glas-in-loodramen in het pand te zitten. Het pand en de collectie versterken elkaar, omdat beiden hetzelfde tijdsbeeld weergeven.

De inrichting van de tuin is in de afgelopen beleidsperiode in 2002 gerealiseerd. In de tuin is een beeldenroute aangelegd en zijn sokkels geplaatst. Kunstenaars worden uitgenodigd te exposeren. Jaarlijks worden drie buitenexposities gerealiseerd. Het betreft bronzen beelden, keramiek en buitenschilderijen. Het museum heeft de intentie dit ook in de komende beleidsperiode voort te zetten. Daarnaast trekt de jaarlijkse kerstmarkt in de tuin bijzonder veel extra bezoekers.

Het museum wil bij een breed publiek belangstelling en betrokkenheid wekken voor de betekenis van Jan Heesters in zijn tijd en in de context van nu, uitgaande van het hier bovengenoemde verzamelgebied.

De collectie van het museum bestaat uit circa 4000 objecten. Het grootste deel van de collectie is geregistreerd. Gepoogd moet worden om de registratie in de komende beleidsperiode te voltooien en bij te houden. Het digitaal toegankelijk maken van de collectie is een bijkomende doelstelling. Dit draagt immers bij aan een brede toegankelijkheid en verbetert de kennisoverdracht over het leven en de werken van Heesters en aanverwante kunstenaars.

5.2. Kerncollectie

Tot de kerncollectie wordt gerekend alle werken, zowel schilderijen als grafisch werk van Jan Heesters en al zijn persoonlijke bezittingen, aangevuld met de persoonlijke bezittingen van zijn vader (o.a. het wagenmakersgereedschap) en de bouwfragmenten behorende bij het voormalige woonhuis en koetshuis van het museum. De kerncollectie is gezichtsbepalend voor het museum. De kerncollectie wordt voor het merendeel permanent tentoongesteld. Dertien van de veertien deelcollecties behoren tot de kerncollectie. Overzicht van deelcollecties die tot de kerncollectie behoren, zijn de schilderijen, grafiek, etsplaten, meubelstukken, gebruiksvoorwerpen en kunstvoorwerpen, affiches, persoonlijke documenten, religieuze voorwerpen, foto's, boeken, ansichtkaarten, wagenmakersgereedschap, textilia en bouwfragmenten. De collectie grafisch werk en de schilderijen van Jan Heesters worden als meest waardevolle deelcollecties getypeerd.

Uit de diverse deelcollecties blijkt al dat de waarde en de datering van de objecten uiteen lopen (zie ook bijlage 2). Al wat direct betrekking heeft op Jan Heesters, wordt verzameld. Dat kan uiteenlopen van ansichtkaarten die hij tijdens zijn reizen naar huis stuurde, waardevolle persoonlijke documenten tot uniek grafisch werk en waardevolle schilderijen, meubels of gebruiksvoorwerpen.

De collectie Moderne grafiek wordt niet tot de kerncollectie gerekend, maar heeft een ondersteunende functie. Het werk van Jan Heesters kan hierdoor in haar context geplaatst worden en geeft een breder perspectief. Daarnaast richt de collectie zich ook op grafische technieken, die door deze aanvullende collectie een beter inzicht geeft in de diversiteit van de grafische technieken.

De kerncollectie is het fundament van het museum Jan Heestershuis. Het museum heeft zich tot belangrijkste doel gesteld het legaat van Heesters tentoon te stellen. Omdat het werk van Heesters en het woonhuis onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn, wil het museum, na de uitbreiding, het woonhuis geheel in het teken stellen het werk van Heesters. De nadruk moet komen te liggen op deze kerncollectie. Bij de huidige bezetting moet men uitgaan van twee tentoonstellingen van de kerncollectie per jaar.

5.3. Indeling in deelcollecties

De collectie van het Museum Jan Heestershuis kan worden onderverdeeld in veertien deelcollecties:

<u>Schilderingen</u>	Schilderingen van Jan Heesters, vervaardigd in diverse technieken uit de periode 1920–1980. (Aantal 2004: 160).
<u>Grafiek</u>	Grafisch werk, vervaardigd door Jan Heesters, aangevuld met werk van tijdgenoten. De collectie heeft algemene kunsthistorische en cultuurhistorische waarde voor Brabant, zowel voor het Nederlandse als voor het Belgische gedeelte. Daarnaast heeft Jan Heesters ook etsen vervaardigd tijdens zijn buitenlandse reizen, vooral in het mediterrane gebied. Uniek is een ets van Jan Heesters die als enige Nederlandse ets getoond is op de wereldtentoonstelling in Chicago in 1935. Het werk dateert uit de periode van 1910 tot 1982. (Aantal 2004: 1556).
<u>Moderne grafiek</u>	Grafisch werk van hedendaagse kunstenaars in de thema's landschap en reizen, die aangekocht zijn na de dood van Jan Heesters. (Aantal 2004: 200).
<u>Etsplaten</u>	Etsplaten die door Jan Heesters vervaardigd en gebruikt zijn in de periode 1916–1980. (Aantal 2004: 50).
<u>Meubelstukken</u>	Meubels, aangekocht door Jan Heesters en zijn ouders. De meubelstukken dateren uit de periode 1741–1970. Topstukken binnen deze collectie zijn een Lodewijk XVe kast en enkele art deco kasten. (Aantal 2004: 35).
<u>Gebruiksvoorwerp en Kunstvoorwerpen</u>	Voorwerpen die Jan Heesters in het dagelijkse leven gebruikte en kunstvoorwerpen die hij verzamelde, zoals tinnen kannen en schotels en enkele majolica schotels uit de periode 1450–1982. (Aantal 2004: 500).
<u>Religieuze Voorwerpen</u>	Diverse religieuze voorwerpen, aangevuld met een aantal boeddhistische en hindoeïstische beelden. De objecten dateren van 1599 tot 1920 (Aantal 2004: 50).
<u>Persoonlijke Documenten</u>	Documenten die betrekking hebben op het leven van Jan Heesters en zijn echtgenote Maria van Eert en hun ouders, van 1907–1982. (Aantal 2004: 100).
<u>Foto's</u>	Foto's die betrekking hebben op het leven van Jan Heesters en Maria van Eert. Het betreft familieportretten en huwelijksportretten, aangevuld met reisfoto's. De foto's dateren uit de periode 1895–1982. (Aantal 2004: 500).
<u>Ansichtkaarten</u>	Ansichtkaarten van buitenlandse reizen die door of naar Jan Heesters zijn verstuurd, maar ook ansichtkaarten die hij gebruikte ter ondersteuning van zijn eigen werk. De ansichtkaarten dateren uit de periode 1900–1975. (Aantal

	2004: 650).
<u>Affiches</u>	Affiches van tentoonstellingen die Jan Heesters heeft bezocht in de periode 1913–1949. (Aantal 2004: 12).
<u>Boeken</u>	Collectie boeken uit de bibliotheek van Jan Heesters. De boeken zijn gedrukt in de periode 1880-1982. (Aantal 2004: 316).
<u>Wagenmakers-gereedschap</u>	Gereedschap, gebruikt door de vader van Jan Heesters die wagenmaker was. Het gereedschap dateert uit de periode van 1850–1925 (Aantal 2004: 75).
<u>Bouwfragmenten</u>	Sierstenen en gedecoreerde tegels die in en om het huis toegepast werden uit de periode 1930 – 1940. (Aantal 2004: 25).
<u>Textilia</u>	Kledingstukken, gedragen door de familie van Jan Heesters uit de periode 1850-1980. (Aantal 2004: 14).

5.4. Tijdelijke collectie

Gedurende het jaar wordt vier maal per jaar in het woonhuis tijdelijke tentoonstellingen georganiseerd. Het betreft veelal het werk van Jan Heesters en zijn tijdgenoten, of een keuze uit het moderne grafische werk. De tentoonstellingen kunnen samengesteld zijn uit eigen museaal bezit, men kan participeren in reizende tentoonstellingen, bruiklenen van andere musea ontvangen of hedendaagse kunstenaars uitnodigen deel te nemen aan een tentoonstelling. De nadruk zou hierbij moeten liggen op kunstenaars die qua techniek of thema verwant zijn aan Heesters of aan Schijndel. Daardoor ontstaat er een direct verband tussen de kerncollectie en tijdelijke tentoonstellingen; het versterkt elkaar. Ook sluit dat aan bij de functie van het Jan Heestershuis als gemeentelijk museum. Het museum kan bijvoorbeeld met een tijdelijke tentoonstelling aansluiten bij een belangrijk onderwerp voor de Schijndelse gemeenschap, bijv. de tentoonstelling in 2004 over de bevrijding van Schijndel.

Na de realisatie van de aanleg van de beeldentuin in 2002, worden jaarlijks drie tijdelijke tentoonstellingen georganiseerd. Kunstenaars worden uitgenodigd hun werk in de tuin te exposeren. Bijlage 1 geeft een overzicht van gehouden, geplande en verwachte tijdelijke tentoonstellingen, zowel in het museum als in de beeldentuin.

Uit bovenstaande blijkt dat er op jaarbasis voor dit kleine museum veel tentoonstellingen worden georganiseerd. Het organiseren van tentoonstellingen is een intensief werk. De collectie leent zich voor de komende tien jaren nog voor voldoende thema's voor tentoonstellingen. Het museum kiest voor een themagerichte benadering, maar ideeën moeten telkens wel gestaafd worden of ze realiseerbaar zijn. Het organiseren van minder tentoonstellingen zou wel tot besparingen kunnen leiden. Deze besparingen kunnen zich zowel uiten in geld als in tijd. Vooral het laatste is erg belangrijk voor de beheerder, zodat deze niet alleen geleid wordt door de waan van de dag, maar ook de tijd kan nemen om een visie over de langere termijn te boekstaven.

In de tijdelijke tentoonstellingen wordt over de breedte aansluiting gezocht bij Schijndel. Het Jan Heestershuis is een gemeentelijk museum is en dankt haar bestaansrecht aan de Schijndelse gemeenschap, de aansluiting bij de Schijndelse gemeenschap ligt daarom voor de hand. De tijdelijke tentoonstellingen kunnen bijvoorbeeld onderwerpen hebben als Schijndelse kunstenaars, kunstenaars over Schijndel, kunstenaars over de historie van Schijndel, de historie van Schijndel e.d.

Deze invalshoek voor de tijdelijke tentoonstellingen is ook de reden voor de acceptatie van een langdurige bruikleen van de collectie 'Licht en Vuur' van Antoon van Hedel. Schijndel is het dorp van de kaarsen, de klompen en de sok. Het Jan Heestershuis wil graag in de breedte aansluiting zoeken bij Schijndel, en dan is een deelcollectie als die van dhr. van Hedel een perfecte mogelijkheid om deze aansluiting tot stand te brengen. De collectie licht

en vuur bevat voornamelijk voorwerpen die te maken hebben met Schijndel als kaarsenmakersdorp zoals tondeldoosjes, kandelaars, olielampen, kaarssnuiters etc.

De bijdrage van de licht en vuur collectie is voornamelijk ondersteunend van aard en kan een bijdrage leveren aan tijdelijke tentoonstellingen over de historie van Schijndel, denk bijvoorbeeld aan een tijdelijke tentoonstelling van de collectie 'Licht en Vuur' samen met de collectie van Bolsius.

De collectie is ook ondersteunend van aard voor de kerncollectie omdat veel licht en donker elementen in de schilderijen en tekeningen van Heesters aan de hand van de licht en vuur verzameling kunnen worden uitgelegd aan de bezoeker. Bovendien kunnen zij bijdragen aan het oproepen van de sfeer van de tijd waarin Jan Heesters werkte en leefde. Hierbij moet worden vermeld dat de kerncollectie van Jan Heesters de boventoon blijft voeren en dat de objecten uit de licht en vuur collectie ondergeschikt zullen zijn aan het belang van de kerncollectie.

Eerder is gesteld dat in de komende beleidsperiode de nadruk komt te liggen op de kerncollectie in het woonhuis. De wisselende exposities zullen na de uitbreiding niet meer in het woonhuis van Heesters plaatsvinden maar in het bijgebouw. Ook in de tuin wordt een tijdelijke collectie tentoongesteld. Uitgaande van de huidige bezetting zijn twee wisseltentoonstellingen in de uitbouw en twee tentoonstellingen in de tuin maximaal haalbaar.

5.5. Cultuurhistorische waarde

Om de waarde van de collectie te bepalen is onderzoek naar de persoon Jan Heesters en taxatie van zijn werk en zijn persoonlijke verzameling noodzakelijk. In 2004 zal de taxatie van de gehele collectie zijn voltooid. Er is geen duidelijk inzicht in de hiaten van de collectie.

In 1987 door mevrouw Wilma van Giersbergen een doctoraalscriptie geschreven over de schilder Jan Heesters en zijn plaats in de schilderkunst in het gebied rond Eindhoven, Den Bosch en Tilburg in de periode 1880–1940. In de monografie schetst mevrouw Wilma van Giersbergen zijn leven en werk, zijn tijdgenoten, zijn contacten met enkele kunstenaars uit de omgeving en zijn (mogelijkheden) tot het houden van tentoonstellingen en de kritieken op zijn werk. In het catalogusgedeelte biedt deze scriptie een inventarislijst van werk van Jan Heesters dat tijdens het onderzoek gelokaliseerd kon worden. Het betreft een lijst van bijna 200 schilderijen. Een groot aantal van de genoemde werken in de inventarislijst is in het bezit van Museum Jan Heestershuis. Daarnaast is sinds 1987 ook werk van Jan Heesters op veilingen of direct aan het museum aangeboden. Een aantal werken is aangekocht.

Na het onderzoek van mevrouw Wilma van Giersbergen volgt hier een notitie van de Vereniging Musea in Brabant in 1992, waarin op bondige wijze een karakteristiek van de waarde van het werk van Jan Heesters wordt gegeven. In deze notitie wordt met name ingegaan op de cultuurhistorische waarde van het werk van Jan Heesters voor de provincie Noord-Brabant.

Zo werd in 1935 een ets van 'Baale Nethe in de Belgische Kempen' uitgekozen om Nederland te vertegenwoordigen op "The third international exhibition of etching and engraving" in the Art Institute of Chicago.

Van zijn etsen zijn er destijds drieëntwintig aangekocht door het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant voor het prentenkabinet van de bibliotheek.

Brabant is veelal Heesters' inspiratiebron geweest. In dit verband dient vermeld te worden dat Museum Kempenland in Eindhoven en het Streekmuseum in Alphen werk van Heesters

in de collectie hebben opgenomen. Geen van de overige Brabantse musea voert een gericht verzamelbeleid omtrent zijn werk. Veel van de werken die Heesters gemaakt heeft is in bezit van particulieren. Het werk van Heesters dat zich in de collectie van het museum bevindt geeft een goed overzicht van zijn werk dat hij door de jaren heen gemaakt heeft”.

5.6. Collectieregistratie

Beschrijving van gegevens van de objecten is een absolute voorwaarde voor een verantwoord collectiebeheer. De minimale eisen (conform de richtlijnen van ‘Geregistreerd Museum’) zijn: “Elk object dient over een uniek inventarisnummer te beschikken, objectnaam (niet verplicht maar bij voorkeur voorzien van een beschrijving van het object), verwervingsgegevens, de standplaatscode van het object”.

Het Museum Jan Heestershuis heeft veel deelcollecties volledig geregistreerd, een aantal deelcollecties is deels geregistreerd, een aantal deelcollecties is nog niet geregistreerd. De collectiegegevens zijn aanvankelijk op basisregistratiekaarten beschreven. Het geautomatiseerde collectieregistratiesysteem van Adlib Information Systems is aangeschaft (Adlib Museum Standaard) en een groot deel van de collectie is inmiddels ingevoerd. Het invoeren van de gegevens is een tijdrovend werk. Veel aandacht wordt besteed aan correcte invoering van de gegevens om vervuiling in het databestand te voorkomen. Consequent wordt aan het registratieplan door bepaalde vrijwilligers op vastgestelde uren gewerkt. Daarnaast beschikt het museum over een invoerhandleiding voor de registratiemedewerkers. Een aantal van de vrijwilligers heeft een specifieke cursus bezocht. Het museum maakt wekelijks kopiebestanden van de ingevoerde gegevens.

In de komende beleidsperiode zullen alle nog niet ingevoerde objectgegevens worden ingevoerd. Er is in dat kader op 13 februari 2003 een collectieregistratieplan opgesteld. Van de objecten uit de deelcollecties die nog niet zijn geregistreerd, zullen eveneens de gegevens in de komende beleidsperiode in het geautomatiseerde bestand worden ingevoerd. In dit geval betreft het vooral de documentaire deelcollecties en de kleine deelcollecties wagenmakersgereedschap en bouwfragmenten. Deze collecties hebben betrekking op gereedschappen van de vader van Jan Heesters en het woonhuis. De overige collecties naderen ten aanzien van de registratie hun voltooiing in het voorjaar van 2005.

Overzicht van deelcollecties en registratiegraad

<u>Deelcollecties</u>	<u>Registratiegraad</u>
Schilderingen (160)	volledig
Grafiek (1556)	volledig
Etsplaten (50)	volledig
Moderne grafiek (1556)	volledig
Boeken (316)	volledig
Gebruiksvoorwerpen en kunst- voorwerpen (500)	bijna volledig
Religieuze voorwerpen	volledig
Ansichtkaarten (650)	volledig

Meubelstukken (35)	bijna volledig
Persoonlijke documenten (100)	bijna volledig
Foto's (500)	bijna volledig
Affiches (12)	bijna volledig
Wagenmakersgereedschap (75)	bijna volledig
Bouwfragmenten (25)	bijna volledig
Textilia (14)	bijna volledig

Het is vervolgens noodzakelijk om in de komende beleidsperiode de collectie te digitaliseren, waarbij de fotografische gegevens aan de objectgegevens gekoppeld worden. Hier is reeds een begin mee gemaakt en eind 2006 zal alles digitaal zijn vastgelegd.

De digitale gegevens zullen in eerste instantie primair toegankelijk zijn voor eigen beheer. Het is een streven de collectiegegevens op objectniveau ook digitaal beschikbaar te stellen aan het publiek. Een eerste aanzet zal in de komende beleidsperiode gemaakt worden. Een, nog te ontwikkelen, website voor het Jan Heestershuis zal hier een rol in gaan spelen.

In de loop van 2004 worden, op deelcollectieniveau, objectgegevens en enkele foto's binnen het MUSIP (Museum Inventarisatie Project) op internet beschikbaar gesteld. Het betreft een landelijk project, waarbij de gegevens eerst op provinciaal niveau en later op landelijk niveau op internet beschikbaar komen.

5.7. Behoud en beheer

Delen van de collectie van het Jan Heestershuis worden niet tentoongesteld. In de afgelopen beleidsperiode is een professionele depotruimte in het voormalige koetshuis gerealiseerd. De ruimte is geïsoleerd, geklimatologiseerd en ingericht met stalen ladekasten voor het grafische werk en de affiches en stalen kasten voor de collectie boeken en het wagenmakersgereedschap en enkele gebruiksvoorwerpen. Daarnaast zijn de schilderijen op specifieke uittrekbare stalen wanden geplaatst. In de tentoonstellingsruimten is apparatuur geplaatst die de temperatuur(verschillen) registreert en beheerst. Extreme temperatuurverschillen worden vermeden. De apparatuur zorgt voor een juiste temperatuur en vochtigheidsgraad, zodat de objecten onder de meest ideale omstandigheden bewaard kunnen worden. De verlichting in de expositieruimten voldoet. De objecten worden spaarzaam belicht. Zonlicht wordt vermeden en bij spots wordt nauwlettend gelet op de lichtintensiteit. De bewaaromstandigheden zijn dus goed te noemen. Het museum streeft naar consolidatie hiervan.

Bij een goed behoud en beheer behoren ook restauratieprojecten. Het museum tracht alle objecten in goede staat te houden. In 2001 is al een aantal meubels en de linnenpers gerestaureerd. Het museum beschikt over een restauratieplan van de collectie schilderijen. In het voorjaar van 2006 zal het restauratieplan afgerond zijn. Voor deze restauratiewerkzaamheden is subsidie verleend door de Brabantse Museumstichting. In dit kader dient ook een icoon gerestaureerd te worden. De restauratie van het grafische werk heeft de hoogste prioriteit. Op de achterzijde van het papier zijn door een gemeenteburgemeester eigendomsstempels met inkt aangebracht. Deze stempels moeten verwijderd worden om onherstelbare inkschade te voorkomen. In samenwerking met de Brabantse Museumstichting zal een restauratieplan opgesteld moeten worden en subsidie

worden aangevraagd. Het verwijderen van de inktstempels kost circa € 25,- per tekening. Het betreft hier de verwijdering van 1500 tot 1600 inktstempels. De restauratie van de glas-in-loodramen staat in de planning voor de komende beleidsperiode.

5.8. Collectievorming

De collectievorming wordt bepaald door het aankoopbeleid en het aanvaarden van schenkingen, maar eveneens door telkens kritisch te kijken naar de collectie en te overwegen of ook objecten afgestoten kunnen worden. Het museum heeft een register van in- en uitgaande stukken. De kerncollectie is gezichtsbepalend voor het Jan Heestershuis. In de duidelijke afgebakende kerncollectie ligt de kracht van het museum en het woonhuis. Nieuwe stukken moeten daarom aansluiten bij de kerncollectie en moeten onder de missie en doelstellingen van het museum vallen. Nieuwe stukken moeten ook een toegevoegde waarde hebben aan de kerncollectie. Een duidelijk beleid moet een leidraad zijn voor vorming van de collectie. Daarbij moet de kerncollectie als basis dienen. Het aankoopbeleid, het aanvaarden van schenkingen en het afstootbeleid gaan uit van de kerncollectie. Ook de tijdelijke tentoonstellingen moet aansluiten op de kerncollectie. Het werk van Heesters staat vanzelfsprekend centraal. Werk van kunstenaars die qua techniek of thema verwant zijn aan Heesters en/ of Schijndel komt in tweede plaats in aanmerking voor de collectie.

Aankoopbeleid

Het aankoopbeleid is gericht op completering van het werk van Heesters en het aanschaffen van werk van hedendaagse kunstenaars binnen bovenstaande thema's. Er is helaas geen volledig inzicht in de hiaten in de collectie. Gestreefd moet worden een zo volledig mogelijk inzicht te krijgen in welke stukken ontbreken.

Met grote regelmaat wordt werk van Jan Heesters aangeboden, zowel op veilingen als door particulieren. Het betreft diverse objecten, behorende bij de verschillende deelcollecties. Getracht wordt de hiaten in de collectie zo zorgvuldig mogelijk op te vullen en werk van Jan Heesters en tijdgenoten, als ook moderne grafiek aan te schaffen als zij direct passen binnen de doelstellingen van het museum. Het is echter wel van belang dat duidelijk wordt geformuleerd welke hiaten er zijn in de huidige vaste collectie en welke hiaten het belangrijkste zijn om op te vullen. Op dit moment worden hierover geen beleidsgefundeerde beslissingen genomen maar is er eerder sprake van een ad hoc aankoopbeleid.

Naast het aanvullen van de kerncollectie, is het museum geïnteresseerd in werk van andere Schijndelse kunstenaars, zoals Laurant Watervoort en kapelaan Woestenberg. Ook de Stichtingscollectie van Atelier Van Oorschot komt in aanmerking.

Schenkingen

Naast aankoop, ontvangt het Museum Jan Heestershuis ook schenkingen. De schenkingen worden geregistreerd op volgorde van binnenkomst. In de periode maart 2001 - januari 2004 heeft het museum negentig schenkingen ontvangen. De schenkingen variëren van schilderijen, gebruiksvoorwerpen, tekeningen tot foto's en passen binnen de doelstellingen van het museum. Schenkingen moeten alleen aanvaard worden als zij aansluiten op de kerncollectie en passen in het artistieke beleid van het museum.

Afstootbeleid

In de jaren negentig zijn er wel objecten uit de collectie afgestoten, maar helaas is hiervan niets geregistreerd. Het is dus niet bekend waar deze objecten naartoe gegaan zijn. Er was in het vorige beleidsplan geen sprake van een beleid met betrekking tot het afstoten van museale deelcollecties. Er wordt zeer beperkt afgestoten. Zolang de depotruimte groot genoeg is, zal het afstootbeleid niet ingrijpend wijzigen.

Collectievorming door derden

Naast het Museum Jan Heestershuis verzamelt ook de gemeente Schijndel werk van Heesters. Onder de gemeentelijke kunstcollectie van gemeente Schijndel vallen objecten in de Stichting Dorus van Oorschoot. De registratiekaarten bevinden zich in het Museum Jan Heestershuis. De collectie bestaat uit 214 objecten. Daarnaast is in het gemeentehuis onder meer werk te vinden van Jan Heesters. Het betreft 211 objecten en daarnaast nog 35 objecten in bruikleen. Het Museum Kempenland in Eindhoven en het Streekmuseum Alphen hebben ook werk van Jan Heesters in hun collectie.

5.9. Tentoonstelling van de collectie

Tentoonstelling van de kerncollectie

Een deel van de kerncollectie wordt structureel tentoongesteld. Daarnaast vinden er verschillende tijdelijke tentoonstellingen plaats. Een sterk punt van het Jan Heestershuis is dat de kerncollectie een duidelijk, thematisch afgebakende basis vormt voor het museum. Daarom moet de kerncollectie, samen met het woonhuis, het fundament zijn van het te voeren artistiek beleid.

De kerncollectie moet ook in het museum zichtbaar zijn als de basiscollectie. Het woonhuis heeft beperkte fysieke ruimte. De vestiging van de museumwinkel in een belangrijk deel van het woonhuis beperkt deze ruimte nog meer. De tijdelijke tentoonstellingen vinden plaats in het woonhuis, of in de tuin van het Jan Heestershuis. Echter, de tijdelijke tentoonstellingen die zich bevinden in het huis zelf leggen erg veel druk op de ruimte. Daarom zal na de uitbreiding het huis zo worden ingericht dat daar de kerncollectie tentoongesteld kan worden. Het TIP en de tijdelijke tentoonstellingen zullen naar de nieuwbouw verhuizen.

De kerncollectie kan soms wijzigen, omdat veel objecten in het depot opgeslagen staan. Het is raadzaam de samenstelling van de kerncollectie aan te laten sluiten op de tijdelijke collectie.

Het woonhuis wordt na de uitbreiding geheel aangewend voor tentoonstelling van de kerncollectie. Het woonhuis straalt een tijdsbeeld uit dat aansluit bij het werk van Heesters. Het museum wil daarom historisch onderzoek laten verrichten naar de inrichting van het woonhuis, zodat de oorspronkelijke staat zoveel mogelijk gereconstrueerd kan worden. In de komende beleidsperiode moeten hiervoor de middelen worden gevonden.

Tijdelijke tentoonstellingen

Het is niet eenvoudig om bij een beperkte thematiek in een museum telkens weer passende tijdelijke tentoonstellingen te vinden. De samenstelling van de kerncollectie moet dan aangepast worden op de tijdelijke collectie, maar ook moet een tijdelijke collectie op een bepaalde manier gebaseerd zijn op de kerncollectie. De reden daarvoor is dat de tentoonstellingen elkaar moeten versterken. De relatie tussen de kerncollectie en een tijdelijke collectie kan op zeer veel verschillende manieren worden ingevuld. Hier moet dan ook creatief mee om worden gesprongen. Met meer tijd kan er bijvoorbeeld een vruchtbare samenwerking worden opgezet met andere instellingen, op dit moment is samenwerking afhankelijk van de tijd die de beheerder extra in zijn baan wil steken naast het aantal uren dat hij heeft. Met meer tijd kan de beheerder meer tijd schenken aan de kwaliteit van de tentoonstelling en hoeft deze niet alleen aandacht te schenken aan het halen van de doelstelling van zes tentoonstellingen per jaar, met 20 arbeidsuren per week.

Daarnaast is het vergroten van de kennis een belangrijke component. Op het moment dat de vrijwilligers hun kennis van zaken vergroten kunnen zij de beheerder effectiever ondersteunen bij het handhaven van de kwaliteit van de tijdelijke tentoonstellingen. Wanneer aan die voorwaarden tegemoet kan worden gekomen kunnen de tijdelijke exposities zeker in kwaliteit erop vooruitgaan.

De kracht van het Jan Heestershuis zou moeten liggen in de wisselwerking tussen de vaste en de wisseltentoonstellingen. Indien er een goed beleid wordt gevoerd ten aanzien van de collectie, kan het museum zowel een lokale als regionale aantrekkingskracht krijgen.

Een jaarplanning met alle tijdelijke tentoonstellingen, zowel in het woonhuis als in de tuin, is een handige leidraad voor alle medewerkers, de bezoekers, de geïnteresseerden en de Vrienden van het Jan Heestershuis. Vanzelfsprekend is een jaarplanning gebaseerd op het collectiebeleid. Bij het invullen van dit beleid moet goed gekeken worden naar het aantal tijdelijke tentoonstellingen per jaar, vooral in relatie tot de werkdruk. De kwaliteit is daarbij belangrijker dan de kwantiteit. Ook moet rekening worden gehouden met de mogelijkheden van de beheerder en de organisatie. Op basis van de huidige bezetting kunnen zes tentoonstellingen per jaar worden gerealiseerd.

5.10. Doelstellingen m.b.t. de collectie

In de beleidsperiode zal binnen het de museale collectie aan onderstaande aandachtsvelden middels projectuitvoeringen prioriteiten worden gegeven:

- Voltooiing van de registratie van de collectie: het beschrijven van objecten van een aantal deelcollecties. Het betreft vooral documentaire collecties en de deelcollectie wagenmakersgereedschap en bouwfragmenten.
- Invoeren van objectgegevens in het geautomatiseerde registratiebestand volgens het opgestelde registratieplan.
- Het digitaliseren van de museale collectie en de digitale objectgegevens koppelen aan de objectbeschrijvingen in de database van Adlib registratiesysteem.
- Het digitaal toegankelijk maken van een deel van de collectie voor publiek. De website kan hierin een rol spelen.
- Het inventariseren van de hiaten in de collectie.
- Het verwijderen van inktstempels op het grafische werk.
- Het opstellen van een conserverings- en restauratieplan.
- Het opstellen van een beleid ten aanzien van de collectie, waarin een koers wordt gekozen ten aanzien van de aankopen en schenkingen en het soort en het aantal tijdelijke tentoonstellingen.
- Nadruk op kerncollectie in het woonhuis.
- Tijdelijke tentoonstellingen moeten aansluiten op de kerncollectie en aansluiten bij het werk van Heesters en Schijndel.
- De collectie 'Licht en Vuur' van Antoon van Hedel zal alleen worden opgenomen als ondersteuning bij de kerncollectie en voor tijdelijke tentoonstellingen die aansluiten bij Schijndel in de breedte.
- Het vergroten van kennis van de museale producten bij de vrijwilligers zodat deze hun inhoudelijk steentje kunnen bijdragen aan de tijdelijke exposities al moet hierbij worden opgemerkt dat het niet eenvoudig is hiervoor gemotiveerde en capabele vrijwilligers te vinden.

Hoofdstuk 6. Uitbreiding

6.1. Inleiding

Het museum heeft plannen voor uitbreiding van het museum. Reden voor uitbreiding is dat door met de vestiging van het TIP in het museum enerzijds en de wens om naast de vaste collectie tijdelijke tentoonstellingen te organiseren, het museum geconfronteerd werd met ruimtegebrek. Het woonhuis is beperkt in haar fysieke ruimte en leent zich ook niet altijd voor alle soorten kunst, omdat zij toch een bepaald tijdsbeeld uitstraalt.

Voor de uitbreiding, in totaal ongeveer 200 m², van het museum is een ontwerp gemaakt door Architectenbureau Ir. Toon Kooijmans. De belangrijkste verandering is dat de hoofdingang niet meer direct aan de Pompstraat komt te liggen, maar aan de zijkant van het Jan Heestershuis. De Pompstraat blijft gehandhaafd als entreeadres .

Naast het woonhuis wordt de entree aangebouwd. Op dit moment bevindt zich daar nu de tuin. De museumwinkel en het TIP zijn momenteel nog gevestigd in het woonhuis, in het oude atelier van Jan Heesters. Bij de uitbreiding worden deze ook verhuisd naar de entree. Bij binnenkomst kunnen de bezoekers rechtsaf naar het oude woonhuis, en linksaf naar de nieuwe aanbouw.

Het verplaatsen van de winkel en het TIP levert een groot voordeel. Hierdoor kan de vroegere atelierruimte bij het woonhuis als extra expositieruimte worden betrokken. Deze prachtige ruimte met zijn authentieke glas-in-loodramen kan dan optimaal worden benut om de bezoeker duidelijk te maken hoe Jan Heesters woonde en werkte in Schijndel. Op deze manier kan de atelierruimte een substantiële bijdrage leveren aan de belevingswereld en ervaringen van de bezoeker.

Aan de linkerzijde van de entree bevindt zich de nieuwe expositieruimte. Deze ruimte komt lager in de grond gelegen en de bezoeker bevindt zich op de begane grond op een vide, waar zij uitkijken op de lager gelegen ruimte. In deze ruimte, de kelder, wordt een auditorium ingericht, waar een groep van maximaal 50 personen kan zitten. Daar kunnen werken aan de wand worden tentoongesteld maar er zal ook een projectiewand komen waar bijvoorbeeld films (als onderdeel van een tentoonstelling) kunnen worden vertoond.

De uitbreiding wordt voor 1/3 deel gefinancierd door de gemeente, voor 1/3 deel gefinancierd door de provincie. Voor het overige deel wordt nog naar een oplossing gezocht door de museumbeheerder. De beheerder zal zich voor het vinden van alternatieve geldstromen sterk moeten maken. Er wordt onder andere gekeken naar de mogelijkheden die de verschillende cultuurfondsen bieden.

6.2. Doel van de uitbouw

Een belangrijk doel van de uitbreiding is een fysieke uitbreiding van de tentoonstellingsruimte. Een extra ruimte biedt mogelijkheden op meerdere vlakken. Door de uitbreiding wordt het nu mogelijk de vaste collectie en de tijdelijke collectie gescheiden maar toch in hetzelfde museum tentoon te stellen. In hoofdstuk 5 is benadrukt dat een zichtbare scheiding tussen de vaste collectie en de tijdelijke collectie gewenst is. Dit is duidelijker voor het publiek.

Het auditorium in de kelder van de uitbouw biedt extra mogelijkheden. De ruimte is groot genoeg om veel mensen te ontvangen bij bijvoorbeeld openingen. Maar ook samenwerkingsprojecten met bijvoorbeeld een muziekvereniging, kunnen hier een plek krijgen. Door de grote ruimte ontstaan ook mogelijkheden tot groepsbezoek; iets dat in het woonhuis vanwege de kleine fysieke ruimte onmogelijk was.

Een andere belangrijke bijkomstigheid is dat het museum deels (in het bijgebouw) rolstoelvriendelijk wordt. Omdat aanpassing van het woonhuis nagenoeg onmogelijk is, is het goed dat het bijgebouw wel toegankelijk is voor minder validen.

6.3. Uitbouw ten opzichte van het woonhuis

De vaste collectie en het woonhuis zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In hoofdstuk 5 wordt vermeld dat de wens bestaat het woonhuis geheel in het teken te stellen van de vaste collectie, namelijk het werk van Heesters. Daarom worden het TIP en de museumwinkel in het nieuwe bijgebouw gevestigd. De tijdelijke collectie zal ook in het bijgebouw tentoongesteld worden.

Dit zal de bezoeker, behalve meer duidelijkheid, ook meer inzicht geven in het leven en de manier van werken van Jan Heesters. Hierdoor zal de bezoeker de kerncollectie meer “ervaren”, omdat zij worden ondergedompeld in de tijd waarin Jan Heesters zijn werk vervaardigde.

De vaste collectie en het woonhuis zijn de ‘core business’ voor het museum. Dat trekt tot op heden ook de meeste bezoekers. Door de uitbreiding komt er meer ruimte, namelijk de atelierruimte, beschikbaar voor de kerncollectie, en is het voor het publiek duidelijk waar het museum voor staat.

6.4. Doelstellingen m.b.t. de uitbreiding

- Eind 2005 zal begonnen worden met de bouw van een bijgebouw bij het museum. Medio 2007 zal de verbouwing waarschijnlijk zijn afgerond. Dit is echter afhankelijk van de financiën. Momenteel wordt er voor 1/3 van de totale kosten nog naar financiële middelen gezocht.
- In het woonhuis zal de vaste collectie worden tentoongesteld. Het bijgebouw zal dienen als expositieruimte voor tijdelijke tentoonstellingen en het TIP zal in het bijgebouw gevestigd worden.
- Het bijgebouw zal worden ingezet voor het ontvangen van groepen (groepsbezoek, openingen e.d.)
- De ruimtelijke scheiding tussen de vaste en de tijdelijke collectie zorgt ervoor dat de bezoeker duidelijkheid krijgt met betrekking tot het doel van het Jan Heestershuis. Het Jan Heestershuis wil in de eerste plaats een biografisch museum zijn, met de Heesterscollectie als corebusiness.
- Door de atelierruimte bij het woonhuis te betrekken, wordt het woonhuis een sfeervol geheel dat een onderkomen biedt aan de vaste collectie en de bezoeker inzicht geeft in het leven van Jan Heesters.

Hoofdstuk 7. Samenwerking met derden

7.1. Inleiding

Het Museum Jan Heestershuis heeft in de afgelopen beleidsperiode het draagvlak verruimd en versterkt en zeker binnen de gemeente een bredere maatschappelijke inbedding gecreëerd. Samenwerking is daarin essentieel en kan de functie van het museum in een breder perspectief brengen. Het Jan Heestershuis heeft zich in de afgelopen jaren zich reeds ingezet om in een breed verband, samenwerkingsverbanden te realiseren en het netwerk zoveel mogelijk uit te breiden. Dit zal in de komende beleidsperiode sterk uitgebreid moeten worden. Ook moeten samenwerkingsverbanden een meer structureel karakter krijgen.

Samenwerking kan zich richten op gemeentelijke samenwerkingsverbanden, intermuseale verbanden, samenwerking met andere erfgoedinstellingen, met vrijetijdsvoorzieningen, met andere culturele instellingen, samenwerking met onderwijsinstellingen en samenwerking met de toeristische branche.

7.2 Samenwerkingsverbanden met de gemeente Schijndel

Het Museum Jan Heestershuis ligt in het dorp Schijndel, dat zich tot en met 2004 profileert als kunstgemeente met de slogan 'Schijndel is uit de kunst'. Om het woongenot van de inwoners van Schijndel, maar ook voor inwoners uit de regio, passanten en toeristen te verhogen, wordt in het dorp extra aandacht en zorg besteed aan de directe woonomgeving, zowel in kunsthistorisch als in natuurhistorisch opzicht. Dit alles zijn gunstige factoren voor het culturele klimaat.

Er is een vruchtbare samenwerking met de gemeentelijke instantie. Het museum Jan Heestershuis is een gemeentelijk museum. De samenwerking met de gemeente verloopt goed. De gemeente Schijndel heeft in de loop der jaren een zeer bijzondere kunstcollectie opgebouwd, dit betreft zowel de kunstcollectie in het gemeentehuis zelf, als ook de kunstobjecten op diverse plaatsen in de gemeente. In de cultuurnota van de gemeente, vastgesteld in 2003 onder de titel 'Kunst is de geschiedenis van de toekomst', wordt gesteld dat het kunstbeleid in Schijndel er op gericht is dit te behouden en te verbreden waar mogelijk. De gemeente voelt zich verantwoordelijk op het gebied van cultuur en vervult een voortrekkersrol op het gebied van de kunst. De gemeente erkent het Museum Jan Heestershuis als een professioneel museum. In de kunstcollectie van het gemeentehuis is werk van Jan Heesters en zijn enkele meubelstukken uit het bezit van Jan Heesters opgenomen. De gemeente is eigenaar van beide collecties en heeft niet direct de intentie de museale objecten in het gemeentehuis over te dragen aan het Museum Jan Heestershuis.

De gemeente heeft in haar kunst- en cultuurnota een aantal doelstellingen en meetmomenten geformuleerd ten aanzien van recreatie en toerisme. De gemeente wil niet alleen een voortrekkersrol spelen maar bevordert sterk de participatie van de inwoners op het gebied van kunst en cultuur en ondersteunt allerlei culturele activiteiten en is bovendien een sterke voorstander van de bevordering van de samenhang tussen het aanwezige kunst- en cultuuraanbod. Het Museum Jan Heestershuis heeft daar een vaste plaats in. Het optimaal benutten van een samenwerking met overige recreatie- en toerismemogelijkheden versterkt het draagvlak van het museum en geeft het museum een centrale plaats in de samenleving van Schijndel. De gemeente biedt daartoe vele vrijheden en mogelijkheden.

Rondleidingen binnen de gemeentelijke kunstcollectie kunnen gecombineerd worden met een bezoek en rondleiding aan het museum Jan Heestershuis. Daarnaast onderhoudt de gemeente het museumgebouw en verzorgt ten aanzien van de groenvoorziening het maaien van het gras in de beeldentuin. De gemeente Schijndel heeft meer dan zeventig beelden geplaatst die wandelend of fietsend als de 'Beeldenroute' te bezichtigen zijn. Een aantal kunstwerken vertelt over de geschiedenis van het dorp Schijndel. De route is zowel in het gemeentehuis als bij het Toeristisch Informatie Punt in het museum te verkrijgen. Het

museum kan als begin- en eindpunt van de 'Beeldenroute' fungeren. Een bezoek aan het museum kan dan in het verlengde daarvan liggen.

Naast bovenstaande samenwerkingsvormen is er een afhankelijkheidsrelatie van het museum tot de gemeente. Omdat het Jan Heestershuis een gemeentelijk museum is, heeft de gemeente invloed op het te voeren beleid. Ook is zij totaal financieel afhankelijk van de gemeente. Dat maakt het museum kwetsbaar. Wanneer de gemeente een ander cultuurbeleid kiest, of wanneer de gemeente kampt met bezuinigingen, heeft het museum daar direct last van. Vaststaat dat de bijdrage van de gemeente niet toereikend is om dit beleidsplan uit te voeren. In de komende beleidsperiode moet het Jan Heestershuis proberen alle mogelijkheden voor externe financiering te onderzoeken en aan te boren, wil zij het beleid uit kunnen voeren.

7.3. Samenwerking met de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis

De relatie tussen het Jan Heestershuis en de gemeente aan de ene kant en de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis aan de andere kant, is niet altijd optimaal geweest. Wegens diverse gebeurtenissen en misverstanden in het verleden, is het contact verstoord. De verbetering van de samenwerking met de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis moet een hoge prioriteit krijgen. Wanneer de relatie tussen beiden niet goed is, loopt het museum veel kansen op ondersteuning mis. Een verstoorde verhouding komt het museum in geen enkel opzicht ten goede.

Uit gesprekken met de beheerder enerzijds en gesprekken met het bestuur van de Stichting anderzijds blijkt dat er aan beide kanten geen sprake is van onwil. Dat blijkt wel uit het feit dat onlangs de wil is uitgesproken de relatie te verbeteren. Daartoe is een regelmatig overleg afgesproken tussen de voorzitter van het bestuur en de beheerder. Beiden hebben baat bij een goede informatie uitwisseling.

Wanneer de Stichting Vrienden op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen in het museum en de planning van tentoonstellingen, kunnen zij op verschillende vlakken ondersteuning bieden aan het museum. Deze ondersteuning kan verschillende vormen aannemen: het organiseren van lezingen, aandacht voor het museum in de nieuwsbrief, het uitgeven van additionele informatie, het geven van advies, contacten leggen met andere museale instellingen en vriendenverenigingen door bijvoorbeeld lid te worden van de Nederlandse Federatie van Vriendenverenigingen. De ondersteuning bestaat tot op heden niet uit financiële middelen, hoewel een financiële bijdrage natuurlijk meer dan welkom is. Giften van de Vrienden aan het museum betreffen vrijwel altijd schenkingen van werken van Heesters of andere dingen die van waarde of nut zijn voor het museum.

Het bestuur van de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis kan, in geval van een goede samenwerking, een rol spelen in de advisering van de beheerder. Bestuursleden beschikken over uiteenlopende kennis op het gebied van kunst, cultuur, maar ook bijvoorbeeld marketing. Een advies van het bestuur is nooit bindend. De toetsing van een beleid of een bepaalde beslissing aan een klankbordgroep, komt vrijwel altijd ten goede aan de invulling daarvan. Vanzelfsprekend moet de relatie tussen beide partijen dan wel goed zijn.

De Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis kan tevens een ondersteunende rol spelen bij de organisatie van grote projecten. Zo hebben zij in het verleden een belangrijke ondersteunende rol gespeeld bij de organisatie van de tentoonstelling 'Terug op het nest'. Indien het bestuur van de Vrienden betrokken wordt bij een dergelijk groot en bijzonder project, zijn zij bereid ook mee te willen zoeken naar externe financiers. Het bestuur geeft echter duidelijk aan dat het werven van sponsors geen structurele taak is van de stichting. Hoe de ondersteuning eruit gaat zien, bepalen het bestuur van de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis en de beheerder in overleg. Het is van belang dat de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis, het museum en de gemeente Schijndel een vorm van

samenwerking vinden waar iedereen zich in kan vinden. Momenteel hebben partijen andere verwachtingen en eisen met betrekking tot een samenwerking. Door in gesprek te blijven en door een groeiend wederzijds vertrouwen kan de samenwerking in de loop van de beleidsperiode haar vruchten af gaan werpen.

De Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis is ook in een ander opzicht belangrijk voor het museum. De Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis telt 120 leden die het museum een warm hart toedragen. Wanneer zij actief betrokken worden bij het reilen en zeilen van het museum kunnen zij kunnen een rol spelen bij het creëren van draagvlak binnen de gemeente. Mond op mond reclame is nog altijd het beste marketingmiddel, en wanneer er 120 leden enthousiast zijn over een tentoonstelling, zal dit meer publiek genereren. Daarnaast is draagvlak belangrijk voor de aanwas van vrijwilligers, het openen van deuren tot sponsoring of subsidies en de mogelijkheden tot samenwerkingsverbanden binnen Schijndel.

7.4. Samenwerkingsverbanden met andere culturele instellingen

Omdat het museum Jan Heestershuis een gemeentelijk museum is en zich wil richten op Heesters en zijn band met Schijndel, krijgt samenwerking binnen Schijndel de komende beleidsperiode een hoge prioriteit. Diverse samenwerkingsverbanden zijn denkbaar.

De Heemkundevereniging Schijndel is een actieve vereniging. De vereniging werkt alleen met vrijwilligers. Een eerder geopperd onderzoek door de vrijwilligers van de Heemkundekring naar de persoon Jan Heesters en de betekenis van zijn werk voor de gemeente Schijndel heeft nog niet plaats gevonden. Een dergelijk onderzoek vraagt ook kunsthistorische en cultuurhistorische deskundigheid. Wel is door de vrijwilligers van de Heemkundekring een uitgave gerealiseerd met als titel 'Genealogie Johannes Henricus Heesters, 1893-1982'. Het boek is in de museumwinkel verkrijgbaar en hebben de vrijwilligers van de Heemkundekring vervolgens meegewerkt aan de tentoonstelling over De Pompstraat, alwaar ook het museum aan gelegen is en leidt de Heemkundekring dorpsgidsen op. In het cultuurhistorische verhaal van de dorpsgidsen is het museum en de persoon Jan Heesters opgenomen.

Dorpsgidsen worden door de heemkundekring opgeleid en zullen belangstellenden in groepsverband rondleiden door het dorp Schijndel. In 2004 is dit reeds een groot succes gebleken. Binnen het cultuurhistorische verhaal zal de museale collectie en de persoon Jan Heesters ingebed worden. De dorpsgidsen zullen in 2004 starten, waarbij het museum zal aansluiten op het thema van het landelijke museumweekend: 'de kunst van het vertellen'.

Naast het Museum Jan Heestershuis bevindt zich in Schijndel ook het Atelier Van Oorscot met werk van de Schijndelse kunstenaar Dorus van Oorscot. De twee instellingen onderhouden nauwe contacten. Het ligt binnen de mogelijkheden dat de stichtingscollectie van het Atelier Van Oorscot in de geschetste beleidsperiode zal worden samengevoegd met de collectie van Museum Jan Heestershuis en in dit museum zal worden beheerd en geconserveerd.

Het rijke verenigingsleven in Schijndel biedt ook kansen voor samenwerking. Hoewel het hier vooral gaat om laagdrempelige cultuur, kan in een samenwerkingsverband met deze verenigingen een brug worden geslagen naar een (nieuw) publiek. Aansluiting bij de leefwereld van de mensen uit Schijndel is mogelijk via samenwerking met deze verenigingen. Een voorbeeld hiervan is een tentoonstelling in het kader van het honderdvijftig jarige jubileum van de plaatselijke Koninklijke Harmonie.

Ook kan daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan muziekverenigingen die optreden in de tuin. De combinatie van meerdere kunstdisciplines is voor veel mensen aantrekkelijk en genereert derhalve veel publiek. Bij muziekkuitvoeringen in de tuin dient altijd rekening te

worden gehouden met de locatie van het museum in het centrum van Schijndel. Muziek kan voor anderen geluidsoverlast betekenen. Het museum wil in de komende beleidsperiode kleinschalige tuinconcerten organiseren die gecombineerd kunnen worden met een museumbezoek.

7.5. Samenwerking op het gebied van toerisme en recreatie

Het museum zal in de komende beleidsperiode meer en meer structureel kunnen samenwerken om toeristen naar Schijndel en het museum te trekken. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking met de Stichting KEG (Kulturele Evenementen Groepen Schijndel). Het museum participeert in culturele evenementen die de Stichting organiseert. Ook het feit dat het museum een onderdeel vormt van verschillende wandelroutes is gunstig voor het museum.

Ook de samenwerking met de STER (Stichting Recreatie en Toerisme) kan geïntensiveerd worden. De samenwerking richt zich vooral op het gezamenlijk organiseren van de kerstmarkt en de activiteiten rond het Toeristisch Informatie Punt, dat in het museum gevestigd is. De kerstmarkt in de tuin van het museum trok in december 2003 het recordaantal van 15.000 bezoekers. De bezoekers genieten gratis entree voor de kerstmarkt. Voor bezoekers die naast de kerstmarkt ook een bezoek wensen te brengen aan het museum, vergoedt de STER € 1,- per persoon. Dit trekt evenement trekt met name bezoekers uit Schijndel.

Via samenwerking met de andere toerisme- en recreatiemogelijkheden in Schijndel kan het museum de dagjesmensen en toeristen bereiken.

Koppeling van het TIP aan het museum heeft financieel gezien grote voordelen, omdat dit € 3000,- netto oplevert (balans in- en verkoop producten). Deze inkomsten worden gebruikt voor het uitvoeren van de museale basistaken van het Jan Heestershuis. Daarnaast werkt het TIP drempelverlagend voor de bezoekers.

7.6. Museale samenwerkingsverbanden/netwerken

Samenwerking met andere musea heeft een bijzondere vruchtbare uitwerking. De museale kennisinfrastructuur wordt daardoor verbreed en verdiept. Gedacht kan worden aan het samenstellen van tentoonstellingen of het verwijzen naar aanwezige overeenkomstige collecties in een ander museum. Een dergelijk samenwerkingsverband versterkt de inhoudelijke en financiële mogelijkheden. Museale samenwerkingsverbanden worden gestimuleerd door diverse overheden en dat biedt extra subsidiemogelijkheden.

7.7. Overige samenwerkingsprojecten

De lokale pers en met name de Lokale Omroep Schijndel (LOS) zijn van belang voor het vergroten van de naamsbekendheid van het museum en het informeren van potentiële bezoekers over tentoonstellingen. De lokale omroep is present en doet verslaggeving bij openingen van tentoonstellingen in het museum. Daarnaast is in samenwerking met het museum een videoband vervaardigd en een interview met Kees Bol, leerling van Jan Heesters.

Ook maakt het museum gebruik van het Project Anders Werken. Binnen dit project is de vrijwilligerscentrale ondergebracht, waarvan het museum dankbaar gebruik maakt, onder andere door uitwisseling van vrijwilligers. Bovendien kunnen de vrijwilligers van het Museum Jan Heestershuis binnen dit project computercursussen volgen.

In 2004 is een nieuw samenwerkingsverband ontwikkeld, waarbij het museum nauw samenwerkt met het Verzorgingshuis Mgr. Bekkers in Schijndel door een aantal keren per jaar tijdelijke tentoonstellingen in het verzorgingshuis te realiseren.

De Brabantse Museumstichting heeft in de afgelopen beleidsperiode een grote ondersteunende rol gespeeld. Advies en ondersteuning hebben geleid tot het samenstellen en uitvoeren van een registratieplan, ondersteunende adviezen bij het uitvoeren en inrichten van het professionele depot. Naast inhoudelijke ondersteuning heeft de Brabantse Museumstichting ook subsidie-adviezen verstrekt en financiële ondersteuning verleend in de vorm van diverse subsidies. Ook in de komende beleidsperiode zal op divers museaal terrein actief gebruik worden gemaakt van de ondersteuning door de vakconsulenten van de Brabantse Museumstichting.

7. 8. Doelstellingen m.b.t. samenwerkingsmogelijkheden

- Het verbeteren van de relatie met de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis door een goede informatie-uitwisseling en een regelmatig overleg.
- Samenwerkingsverbanden met andere culturele instellingen en verenigingen in Schijndel moeten een meer structureel karakter krijgen.
- Het museum zal door samenwerkingsverbanden met andere toeristische en recreatieve instellingen en evenementen meer dagjesmensen trekken naar het museum.
- Het museum zal meer multidisciplinaire samenwerkingsverbanden moeten aangaan, om een breder publiek aan te spreken.
- Gebruik blijven maken van ondersteuning en advies van de Brabantse Museumstichting.
- De prioriteit moet liggen bij samenwerking op lokaal en regionaal niveau.

Hoofdstuk 8. Educatie

8.1. Inleiding

Educatie wordt tegenwoordig als één van de kerntaken gezien van elke culturele instelling. Ook voor het Jan Heestershuis is dit een doelstelling. Wegens tijdgebrek is echter nooit constructief invulling gegeven aan een educatiebeleid binnen het museum. In de komende beleidsperiode zal een vrijwilliger, een afgestudeerd CKV-docente, onderzoeken wat er mogelijk is op het gebied van educatie.

Er zijn in de vorige beleidsperiode tentoonstellingen georganiseerd in samenwerking met het onderwijs en met medewerking van leerlingen. Het museum wil het cultureel erfgoed van Jan Heesters (gebouw en collectie) graag onder de aandacht brengen binnen het onderwijs. Vanuit het perspectief van de leerling is kijken naar en beleven van het cultureel erfgoed uit de directe woonomgeving uitermate belangrijk voor de vorming van het kind. Zo is er bijvoorbeeld een speurtocht voor kinderen in de leeftijd van 12 tot 14 jaar. Het betreft echter nog kunsteducatie op kleine schaal.

8.2. Samenwerking op het gebied van educatie

Veel kleinere musea kennen geen educatieve diensten. Dat geldt ook voor het Museum Jan Heesterhuis. De museumbeheerder erkent het belang cultuureducatie te bevorderen en probeert de drempel van de jeugd voor een museumbezoek te verlagen. Zo is het museum voor de jeugd tot de leeftijd van 18 jaar gratis toegankelijk.

In de externe situatie analyse is reeds geconstateerd dat er relatief weinig jongeren zijn in Schijndel, maar wel veel scholen. Het is dus effectief de jongeren via de scholen te bereiken. Educatie en samenwerking met scholen is daarbij een onmisbare schakel.

De eigen leef- en woonomgeving is van primair belang in de beleving van ruimte bij kinderen. De schilder Jan Heesters, afkomstig uit Schijndel en zijn werk over Brabant, maar ook de thema's landschap en reizen zijn uitermate attractief voor de beleving van de schooljeugd uit Schijndel. Een vorm van diepte investering want cultuurkennis bij de jeugd heeft een positief effect op het museumbezoek op latere leeftijd. Het museum participeert binnen het voortgezet onderwijs in CKV projecten.

Voor het ontwikkelen van lesbrieven voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs is veel tijd gemoed. Een aanzet tot verdere samenwerking met scholen hangt direct af van de personele bezetting en de inzet van vrijwilligers. Een vrijwilliger dient niet alleen affiniteit met het onderwijs te hebben, maar dient ook aanspreekpunt te zijn en moet ook museumlesbrieven op verschillende niveaus kunnen schrijven eventueel aangevuld met leskisten. Bij de PABO of ene culturele opleiding kan wellicht een vrijwilliger geworven worden die lesbrieven wil ontwikkelen voor het museum.

De museumbeheerder laat momenteel de behoefte peilen aan kennismakingsworkshops bij diverse scholen in de regio. De mogelijkheden hiervoor worden onderzocht door een freelance CKV docente. Uitwerking van een dergelijk onderzoek is volledig afhankelijk van tijd en affiniteit van de vrijwilligers van het museum. Wel is het museum bereid mee te werken aan tijdelijke onderwijsprojecten.

In de vorige beleidsnota stond als actiepunt vermeld dat het voormalige koetshuis zou worden ingericht tot workshopruimte. Het koetshuis heeft een andere bestemming gekregen en is nu ingericht als depot. In de afgelopen beleidsperiode is wel het bijgebouw verbouwd en gerestaureerd tot een kleinschalige workshopruimte. Er zijn onvoldoende financiële middelen om deze ruimte professioneel in te richten.

Het ligt in de bedoeling in deze ruimte diverse workshops te houden, waarbij de workshops aansluiten op de doelstellingen van het museum. Dat betekent dat demonstraties in etsen en andere druktechnieken de voorkeur genieten, daarnaast kan men denken aan druktechnieken zonder het gebruik van een drukpers, zoals stempeldruk, monoprint, collage druk, texpex druk enz. Het is de bedoeling dat in de komende beleidsperiode met enige regelmaat workshops worden gegeven. Hierbij kan het museum samenwerken met het Regionaal Centrum voor Kunsteducatie in de Meijerei.

8.3. Doelstellingen m.b.t. educatie

- Onderzoek laten verrichten naar de educatieve mogelijkheden van het Jan Heestershuis en de behoefte van scholen in Schijndel (en omgeving).
- Opzetten van een educatiebeleid.
- Samenwerking met scholen moet geïntensiveerd worden.
- Aantrekken van een vrijwilliger van de PABO of een culturele opleiding voor het ontwikkelen van lesbrieven.
- Ontwikkelen van workshops voor leerlingen.

Hoofdstuk 9. Conclusies

In dit beleidsplan heeft het museum Jan Heestershuis de balans op willen maken; wat is er de afgelopen beleidsperiode bereikt, wat niet en waarom. Veel doelstellingen uit het vorige beleidsplan zijn bereikt. Zo is het museum erkend als geregistreerd museum, de collectie is nagenoeg geheel geregistreerd, bijna geheel gerestaureerd en eind 2004 is alles ook getaxeerd. Er is een groot draagvlak gecreëerd binnen de gemeente en de gemeenschap van Schijndel.

Daarnaast is gekeken naar de positie van het museum ten opzichte van ontwikkelingen in, maar zeker ook buiten het museum. Er is ingegaan op de politieke, sociale en demografische ontwikkelingen. Geconstateerd is dat er in Schijndel een rijk cultureel en verenigingsleven is, maar dat het hier vooral gaat om laagdrempelige cultuur. Schijndel biedt verschillende mogelijkheden voor toerisme en recreatie en is daarom potentieel aantrekkelijk voor dagjesmensen. Toeristen blijken Schijndel nog niet veel aan te doen en veel recreatiemogelijkheden worden vooral benut door de Schijndelse bevolking zelf.

Overheden leggen de komende beleidsperiode de nadruk op het stimuleren van actieve en receptieve cultuurdeelname. Ook samenwerking, in de breedste zin van het woord, wordt gestimuleerd.

In Schijndel heerst een, voor het museum, redelijk gunstig politiek klimaat. De samenwerking met de gemeente is goed. Ook heeft de gemeente zich tot en met 2004 geprofileerd als kunstgemeente.

Demografisch gezien zijn er relatief veel jongeren in Schijndel, en ook vrij veel scholen. Veel jongeren trekken echter naar de stad en vergrijzing in dorpen is een algemene trend.

Uit deze interne en externe situatieanalyse is een SWOT-analyse gemaakt, waarin de sterke en zwakke punten van het Jan Heestershuis zijn gekoppeld aan kansen en bedreigingen. Het beleid dat voortvloeit uit deze SWOT-analyse is beschreven onder vier peilers: de collectie, de uitbreiding, samenwerkingsverbanden en educatie.

Er wordt in de komende beleidsperiode duidelijk de nadruk gelegd op de vaste collectie. De vaste collectie, het werk van Heesters, zoals beschreven in hoofdstuk 5, is samen met het woonhuis benoemd tot 'core business' van het museum. Het museum wil de weg van biografisch museum gaan bewandelen. Men wil onderzoek gaan doen naar de historische achtergrond van het Jan Heestershuis. Daarnaast wil het museum zich profileren als gemeentelijk museum van Schijndel. Daarom wordt in de tijdelijke tentoonstellingen aansluiting gezocht bij de leefwereld van de Schijndelse gemeenschap. Daarbij kan gedacht worden aan werk van (hedendaagse) Schijndelse kunstenaars, kunst die aansluit bij de historie van Schijndel, maar ook tentoonstellingen waarbij wordt samengewerkt met Schijndelse verenigingen of andere culturele instellingen.

De scheiding tussen de kerncollectie en de tijdelijke tentoonstellingen zal ook fysiek zichtbaar worden, wanneer de uitbouw gerealiseerd is. De kerncollectie krijgt dan een vaste plek in het woonhuis, dat geheel wordt aangewend voor de tentoonstelling hiervan. Tijdelijke tentoonstellingen en het TIP krijgen een vaste plaats in het bijgebouw. De uitbreiding maakt het mogelijk om grote groepen mensen te ontvangen bij bijvoorbeeld openingen. Ook de mogelijkheden tot groepsbezoek worden gecreëerd met de uitbreiding. Extra ruimte biedt ook meer mogelijkheden voor samenwerking.

De samenwerking met de gemeente moet goed zijn en goed blijven, omdat het museum afhankelijk is van deze partner. Ook zal veel energie geïnvesteerd worden in een goede

relatie met de Stichting Vrienden van het Jan Heestershuis. De eerste stappen daartoe zijn gezet. Een goede samenwerking zal zeker vruchtbaar kunnen zijn. Samenwerkingsverbanden met culturele instellingen, de horeca, toerisme en recreatiemogelijkheden en verenigingen binnen Schijndel hebben de hoogste prioriteit. Er zal geïnvesteerd worden in het consolideren van deze samenwerkingsverbanden, zodat samenwerking een minder ad hoc karakter krijgt. In tweede instantie zal op incidentele basis worden samengewerkt met culturele instellingen uit de regio. Samenwerking op nationaal of internationaal niveau heeft geen prioriteit.

Uit de demografische gegevens van Schijndel blijkt dat er een relatief hoog aantal scholen is in Schijndel. Benadering van de jeugd via scholen ligt dan ook voor de hand. Overheden benadrukken ook het belang van educatieve projecten. Daarom wil het Jan Heestershuis in de komende beleidsperiode een educatiebeleid ontwikkelen en structurele samenwerkingsverbanden aangaan met scholen. Na onderzoek van de behoeftes van scholen en de mogelijkheden binnen het Jan Heestershuis zal dit beleid verder gestalte worden gegeven. De mogelijkheden voor workshops in het koetshuis (en evt. na uitbreiding in het bijgebouw) worden hierin meegenomen.

In het bedrijfsplan zal een vertaalslag worden gemaakt van beleid naar een personele invulling. Daarbij zal ook ingegaan worden op de benodigde middelen. Momenteel is de situatie in het Jan Heestershuis vrij nijpend. De handhaving van de huidige werkzaamheden is bijna onmogelijk door de weinige effectieve tijd die de beheerder tot zijn beschikking heeft voor het museum zelf. In tijden van bezuinigingen is het naar alle waarschijnlijkheid niet mogelijk om meer uren te bedingen voor de beheerder. Wanneer het niet mogelijk is om meer uren tot de beschikking van de beheerder te stellen zal er een discussie moeten worden gevoerd over de handhaving van de openstelling op zondag. In het vorige bedrijfsplan (1999) werd namelijk gestreefd naar een openstelling van drie dagdelen op basis van 20 uur voor de beheerder. Aangezien het Jan Heestershuis nu zes dagdelen is geopend is het verminderen van de uren van openstelling een mogelijkheid om de ontwikkeling van het museum op basis van hetzelfde aantal uren te kunnen blijven handhaven.

In het marketingplan zal worden ingegaan wat de wensen en verwachtingen zijn van het publiek. Ook de koppeling van het beleid naar de publieksbenadering zal in dit plan aan de orde komen.

Concluderend is met bovenstaande peilers het beleid voor de periode 2005-2009 afgebakend. Het museum zal een volgende stap maken in de professionalisering van de organisatie. Het behoud, het beheer en het tentoonstellen van het werk van Heesters blijft ook de komende jaren de kerntaak van het museum. Daarnaast zal het museum zich profileren als gemeentelijk museum dat hoort bij de gemeente Schijndel en haar inwoners. Omdat het draagvlak binnen de gemeente en de gemeenschap Schijndel de fundering is van het museum.

Bijlage 1

Tentoonstelling	Tijdperiode
Binnenexpositie 'Sfeervol Brabant in verf en woord'; schilderijen van J. de Wit en poezie van Th. P. Dinjens	3 oktober 2004 t/m 30 januari 2005
Beeldentuin Bronzen beelden van Jaap Hartman	3 oktober 2004 t/m 30 januari 2005
Kerstmarkt	19 december 2004
Binnenexpositie '150 jaar harmonie St. Cecilia Schijndel'	13 februari t/m 27 februari 2005
Binnenexpositie 'Eigentijds expressionisme van Carla Lucht van der Voorn'	6 maart t/m 29 mei 2005
Beeldentuin Har van Geleuken (kunstsmid)	6 maart t/m 29 mei 2005
Binnenexpositie 'Suikerbonen en beschuit met muisjes' samenwerkingsexpositie tussen Nederlands en Vlaams Brabant	3 juni t/m 25 september 2005
Beeldentuin 'Sculpturen van Elly Dunnewold'	3 juni t/m 25 september 2005
Binnenexpositie 'Etsen, tekeningen en olieverven Jan Heesters'	2 oktober 2005 t/m januari 2006
Beeldentuin 'Sculptures Gert van der Woude	2 oktober 2005 t/m januari 2006

Bijlage 2

Overzicht deelcollecties

Deelcollectie	Aantal	Cultuurhist. Waarde A + B = kerncoll.	Registratie	Conditie	Bewaar Omstandigheden	Opmer- kingen
Meubelstukken	35	A = 10 B = 25	Gering	Goed	Goed	Reeds gerest.
Schilderingen	160	A = 150 B = 10	Volledig	Wisselend	Goed	Moet deels gerest.
Grafiek	1556	A = 1500 B = 56	Volledig	Wisselend	Goed	Inkt- stempels verw.
Etsplaten	50	A = 50	Volledig	Goed	Goed	
Religieuze Voorwerpen	50	A = 25 B = 25	Bijna Volledig	Goed	Goed	Icoon res.
Boeken	316	A = 300 B = 16	Volledig	Goed	Goed	
Moderne Grafiek	200	C = 200	Volledig	Goed	Goed	
Wagenmaker- gereedschap	75	B = 75	Niet	Wisselend	Goed	
Gebruiksvoorw. Kunstvoorw.	500	A = 250 B = 250	Bijna Volledig	Goed	Goed	
Affiches	12	B = 12	Niet	Goed	Goed	
Persoonlijke Documenten	100	A = 90 B = 10	Niet	Goed	Goed	
Foto's	500	A = 400 B = 100	Niet	Goed	Matig	
Ansicht- kaarten	650	A = 400 B = 250	Gedeeltelijk	Goed	Goed	
Bouw- fragmenten	25	A = 10 B = 15	Niet	Goed	Goed	
Textilia	14	A = 1 B = 13	Niet	Goed	Goed	Nieuwe deelcoll. 2004